Український державний університет імені Михайла Драгоманова

«Затверджую»

Проректор з наукової роботи

_____Г.М. Торбін

«___»_____2026р.

ЗВІТ Наукової бібліотеки 2025

Зміст:

1.Загальні відомості
- Місія, мета, цінності та завдання
- Структура бібліотеки
- Кадри
- Виробничі площі. Технічне забезпечення
- Фінансування.

2. Апаратне та програмне забезпечення бібліотечно-інформаційних процесів.

3. Формування і організація бібліотечно-інформаційних ресурсів:
- Комплектування та облік ресурсів;
- Робота з книжковим фондом;
- Робота з цифровим контентом .

4. Опрацювання бібліотечно-інформаційних ресурсів
- Каталогізація
- Довідково-бібліографічний апарат

5. Сервіси для користувачів
- Користувачі, відвідування та книговидача
- Сервіси.
- Підтримка освіти та досліджень
- Комунікація. Заходи

6. Наукова робота

7. Науково-методична робота
- Управління кадрами.
- Підвищення кваліфікації
- Міжбібліотечна співпраця

8. Господарська робота

9. Перспективи розвитку бібліотеки

Додаток 1. Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки. Перегляди літератури, презентації.

Додаток 2 Видання та публікації бібліотеки

Долаючи виклики складних воєнних реалій, Наукова бібліотека разом з університетською спільнотою, прагне зберігати стабільність, виконуючи роль своєрідного інформаційного хабу з широким спектром авторитетних традиційних та цифрових ресурсів, якісними сервісами, що ґрунтуються на сучасних бібліотечно-інформаційних технологіях.

Наукова бібліотека спрямовує зусилля на виконання «Стратегії розвитку Наукової бібліотеки на 2024-2028 роки». Головною метою стратегії є підвищення якості інформаційно-бібліотечного обслуговування навчального і наукового процесів університету, забезпечення ефективності функціонування бібліотеки та забезпечення відповідності іміджу й репутації університету інноваційного типу, досягнення якості інформаційно-бібліотечного обслуговування відповідно до рівня бібліотек провідних університетів світу.

Наукова бібліотека у 2025 році залишилася прогресивним та відкритим місцем знань, активної дії та спілкування, зробила все можливе у період воєнного стану для повноцінного обслуговування фізичних відвідувачів, а також функціонування віртуального інформаційно-освітнього середовища та надання якісних інформаційно-бібліотечних послуг користувачам у режимі віддаленого обслуговування та консультування.

Велику увагу було приділено створенню власних та використанню зовнішніх електронних інформаційних ресурсів, збереженню книжкових фондів як культурного надбання держави, допомозі навчальному процесу та підтримці наукових досліджень університету. Пріоритетом стало забезпечення інформаційної безпеки та безперервності доступу до наукового знання як ключового чинника збереження інтелектуального потенціалу університету.

Наукова бібліотека впроваджує чимало змін для реалізації політики університету, спрямованої на впровадження європейських норм і стандартів освіти, підвищення якості освітніх послуг та рівня наукових досліджень. Бібліотека взаємодіє з університетською спільнотою: швидко реагує на складні виклики воєнного часу, застосовує всі можливості глобальних комунікацій для забезпечення навчальної та наукової діяльності інформацією; акумулює досвід науково-методичної діяльності у вітчизняному та зарубіжному освітньому просторі; впроваджує онлайнові технології для інформаційного забезпечення освітнього процесу, особливо в умовах дистанційного навчання; вдосконалює інформаційно-бібліотечні сервіси та продукти, оновлює цифрові пропозиції, що відповідають потребам користувачів; опікується збереженням бібліотечних фондів та електронних архівів у хмарному середовищі, користуючись пропозицією європейських компаній-партнерів (проєкт SUCHO («Saving Ukranian Cultural Heritage Online»), що надає закладам культури вебпростір для зберігання історичного надбання).

1. Загальні відомості

Наукова бібліотека УДУ імені Михайла Драгоманова є навчально-допоміжним, інформаційним, науковим, культурно-освітнім структурним підрозділом Університету, який запроваджує ефективні форми та програми бібліотечного обслуговування для всіх

учасників університетської спільноти, використовуючи новітні рекомендації в організації управління.

Бібліотека не тільки зберігає цифрові та аналогові знання, вона відкриває простір для навчання та дослідження, допомагає зміцнювати компетентності своїх користувачів. Бібліотекарі кваліфіковано відповідають на запити, шукають, знаходять і надають інформацію, роблять її доступною.

Місія. Бібліотека створює та розвиває комфортне і безпечне середовище для сприяння дослідницькому, освітньому, творчому процесам та саморозвитку. Бере участь у розбудові Університету як унікальної платформи підготовки висококваліфікованих фахівців для освіченого, доброчесного, інклюзивного та інноваційного суспільства. Разом із університетською спільнотою працює над створенням і підтримкою привабливого іміджу Університету.

Візія. Бібліотека – надійний учасник розвитку Університету дослідницького типу з академічними традиціями, сучасними науковими дослідженнями, високою якістю навчання; інтелектуальна, комунікаційна, інноваційна відкрита платформа.

Цінності. *Люди та Команда*. Бібліотека - команда однодумців зі спільним баченням, спільними діями та спільними досягненнями, які поважають та довіряють один одному, відповідають один перед одним, цінують внесок кожного в реалізацію стратегії, сприяють реалізації професійного потенціалу кожного працівника.

Спільнота та Партнерство. Бібліотека створює та розвиває середовище довіри, поваги та доброчесності, сприяє розвитку спільноти та спонукає до творення нових ідей; розширює партнерські зв'язки.

Відкритість та Доступність. Бібліотека зручна для кожної людини, її ресурси та послуги максимально доступні; відкрита для спілкування з користувачами, колегами та партнерами.

Користувачі та Послуги.• Кожен користувач Бібліотеки є унікальним і важливим, тому ми швидко та адекватно реагуємо на їхні запити, потреби та очікування, вдосконалюємо наші послуги, створюємо комфортні умови для навчання та досліджень, відповідаємо за якість наших ресурсів та сервісів.

Розвиток та Інноваційність. Бібліотекарі постійно навчаються, вдосконалюють свій професійний рівень, обмінюються знаннями, проводять дослідження і впроваджують інновації.

Академічна доброчесність. Бібліотека підтримує діяльність Університету щодо академічної доброчесності як базового принципу стандартів вищої освіти.

Екологічність. Бібліотека підтримує реалізацію екологічних ініціатив та проєктів Університету та партнерів, популяризує свідоме споживання.

Основні завдання:

• впровадження сучасних інформаційних технологій для розвитку нових інформаційно-бібліотечних та наукових сервісів для підвищення рівня обслуговування користувачів;

• забезпечення інформаційних потреб університетської спільноти на принципах доступності, оперативності, комфортності при застосуванні дистанційних форм обслуговування та консультування;

• сприяння збереженню, вивченню та популяризації університетських надбань у тому числі засобами оцифрування та створення електронних архівів;

• співпраця із структурними підрозділами університету, іншими бібліотеками України у справі оптимізації та використанні спільних інформаційних ресурсів;

• участь у соціальних, культурних проектах, що проходять в університеті, та поза його межами, працюючи на посилення іміджу навчального закладу в освітньому просторі;

• прогнозування розвитку університетського бібліотечно-інформаційного середовища, окремих колекцій, сервісів, організація використання приміщень в умовах воєнного стану та карантинних обмежень.

Структура бібліотеки.

• *Адміністрація.* Директор, заступник директора з загальних питань та зв'язків з громадськістю, заступник директора з наукової роботи, учений секретар, методист.

▪ *Відділ комплектування ресурсів* – здійснення комплектування бібліотечно-інформаційних ресурсів, облік та технічне опрацювання нових надходжень, списання документів, книгообмін;

- сектор комплектування;
- сектор обліку та списання.

▪ *Відділ каталогізації ресурсів*– здійснення каталогізації, предметизації, наукової обробки друкованих та електронних ресурсів;

- сектор індексування ресурсів.

▪ *Відділ зберігання фондів* – збереження та зберігання фонду основного книгосховища та його підсобних фондів, контроль за рухом бібліотечних фондів у підрозділах, здійснення переобліків фонду в усіх підрозділах бібліотеки;

▪ *Відділ рідкісних та цінних видань* – організація, збереження та опрацювання фонду рідкісних та цінних видань, створення цифрових колекцій;

- сектор опрацювання рідкісних видань.

▪ *Відділ інформаційно-бібліографічної роботи* – створення та управління бібліографічними ресурсами на паперових та електронних носіях, створення бібліографічних покажчиків та біобібліографічних покажчиків. Довідково-бібліографічне обслуговування: довідкова служба (в т.ч. віртуальна), виставки, презентації, дні інформації тощо;

▪ *Відділ підтримки наукових досліджень* - якісне забезпечення інформаційно-консультаційної підтримки наукових досліджень університету; адміністрування репозитарію УДУ імені Михайла Драгоманова; консультування науково-педагогічних працівників і співробітників університету щодо створення персональних профілів учених, роботи із сервісами наукометричних баз «Scopus», «Web of Science», «Google Scholar»; підтримка проекту «Академічна доброчесність» тощо.

▪ *Відділ інформаційно-комунікаційних технологій* – технічна підтримка роботи комп'ютерної техніки, серверів, мереж, баз даних. Програмна підтримка автоматизованої бібліотечної інформаційної системи «IRBIS-64+»; інституційного репозитарію, вебсайту.

▪ *Відділи обслуговування* - організація обслуговування користувачів друкованими виданнями, електронними джерелами та надання допомоги у пошуку та отриманні інформації, консультування щодо бібліометричних та наукометричних досліджень, самоархівування наукових праць у репозитарії.

Обслуговування користувачів відбувається у 5 корпусах університету. Загальна кількість робочих місць – 618 у 11читальних залах.

▪ *Відділ обслуговування головного корпусу (абонементи та читальні зали):*

- Абонемент наукової та навчальної літератури

- Міжбібліотечний абонемент
- Читальний зал №1
- Читальний зал №2 рідкісних видань та рукописів
- Зал інформаційно-пошукових систем.

▪ *Відділ обслуговування гуманітарного корпусу*:

- Абонемент наукової та художньої літератури
- Абонемент навчальної літератури (студентський абонемент)
- Читальний зал гуманітарного профілю (з виставковим аванзалом)
- Читальний зал іноземних видань
- Читальний зал періодичних видань
- Зал інформаційно-пошукових систем
- Сектор обслуговування факультету мистецтв

▪ *Відділ обслуговування історико-соціальних факультетів*:

- Сектор обслуговування у читальному залі
- абонемент історико-соціальних факультетів
- абонемент та читальний зал факультету психології

Кадри. Станом на 01.01.2026 р. в бібліотеці працює 56 працівників. Повний робочий день працюють 53 осіб. Серед працівників бібліотеки 2 кандидати наук.

● ***Освітній рівень персоналу***:

- повна вища освіта – 45 осіб, у т. ч. вища спеціальна – 21 особа;
- базова вища освіта– 4 особи, у т. ч. базова спеціальна – 2 особи;
- початкова вища – 4 особи;
- повна загальна середня освіта – 3 особи.

● ***За загальним стажем роботи***:

- до 3 років – 1 особа;
- від 3 до 9 років – 10 осіб;
- від 10 до 20 років –19 осіб;
- понад 20 років – 26 осіб.

У відпустці по догляду за дитиною 1 особа (Цимбал М.А.). Хмара О.І. з липня 2024 р. служить в лавах Національної гвардії України.

Виробничі площі, технічне забезпечення. Бібліотека розташована в окремо виділених приміщеннях центрального, гуманітарного та трьох навчальних корпусів університету.

• Загальна площа – 2894,03 кв. м.;

• Для зберігання фондів – 1450,47 кв. м.;

• Для обслуговування користувачів – 1443,56 кв. м.

• Кількість абонементів - 6

• Кількість читальних залів – 11 на 618 місць.

Технічне обладнання:

• Серверів -2 фізичних (CPUIntelXeonE5606 2.13GHZx 2/RAM 8 GB/HDD 1TBx 2) та 3 віртуальних;

• Комп'ютери – 83

У тому числі: для користувачів – 34

• Кількість АРМ - 85

Кількість комп'ютерів з доступом до Інтернету - 70

• Сканерів (планшетних) - 9
•Сканерів для зчитування штрихкодів - 14
•Портативний сканер Fujitsu SV600 A3 (PA03641-B301) - 1
• Принтерів- 25
• БФП (багатофункціональні пристрої) - 1
• Копіювальні апарати -1
• Цифровий фотоапарат – 1
• екран ж/к- 2
• проектор - 2
• Використання технологій WI-FI- так.

Фінансування.

Фінансування з бюджету УДУ імені Михайла Драгоманова – 122202,20 грн.
З них використано на:
* Придбання книг – 0 грн.
* Передплата періодики на 20256 р. – 119562,20 грн.
* Передплата баз даних інформаційних ресурсів - 0 грн.
* Інформаційні послуги УкрІНТЕІ – 2640 грн.
Отримано в дарунок:
* Книжкові видання – 257983,50 грн.

2. Апаратне та програмне забезпечення бібліотечно-інформаційних процесів.

З метою повноцінного забезпечення професійних потреб науковців і практиків освітянської галузі працівники бібліотеки застосовували сучасні досягнення у сфері інформаційних, комунікаційних та мультимедійних технологій, активно впроваджували їх в бібліотечні процеси, формували електронні ресурси, як середовище швидкого доступу до інформації.

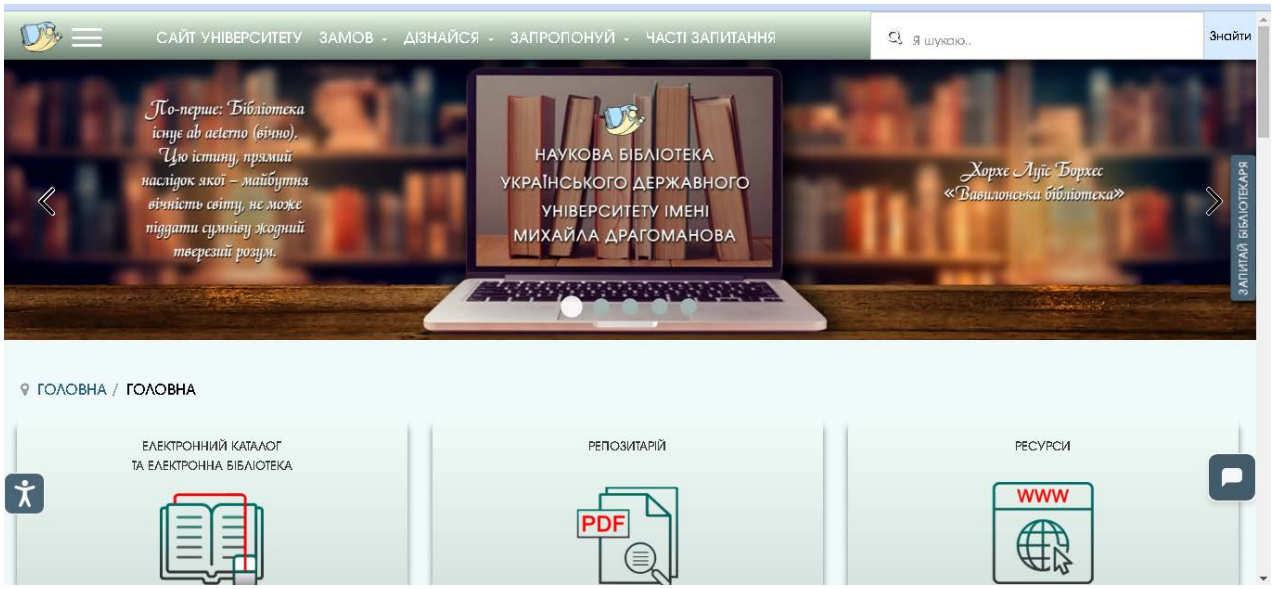
Саме впровадження та використання інформаційних технологій у бібліотечних процесах забезпечує оперативну та результативну координацію усіх сервісів та розширення їх асортименту.

Забезпечення Наукової бібліотеки комп'ютерною технікою та ПЗ на задовільному рівні. Бібліотека має окремо виділений фізичний сервер (CPUIntelXeonE5606 2.13GHZx 2/RAM 8 GB/HDD 1TBx 2) для управління локальною бібліотечною мережею та зовнішніми ресурсами і сервісами. У 2025 році було придбано додатковий сервер для забезпечення повноцінного функціонування Цифрового репозитарію та електронної бібліотеки університету.

Бібліотека використовує придбані ліцензовані бібліотечні програмні продукти: АБІС «IRBIS-64+» придбана безлімітна ліцензія; Microsoft Windows Server 2008 R2 академічна ліцензія; Microsoft Windows 7 академічна ліцензія; Microsoft Windows XP академічна ліцензія; Microsoft Office 2010 академічна ліцензія, а також програмні засоби відкритого типу: UbuntuLinux Server 12 (ліцензія GNU GPL); DSpACE 8.1 із додатковою надбудовою CRIS (відкрите вільне ПЗ), FOSS OMEKA (вільне програмне забезпечення на основі системи керування вмістом з відкритим кодом для адміністрування електронних колекцій).

Програмне забезпечення, на якому базується вебсайт бібліотеки (http://lib.udu.edu.ua/) є відкритою системою (CMS Joomla 3), що дозволяє легко, зручно та оперативно вносити зміни та доповнення до інформативної частини сайту. Адміністратором сайту є вчений

секретар НБ А. О. Марієнко Саме вона виконує технічні завдання щодо оптимізації структури та наповнення вебсторінок.

У 2025 році працівники відділу ІКТ спільно із керівництвом бібліотеки активно працювали над удосконаленням структури та дизайну головної сторінки сайту.

Протягом звітного року на сайт було інтегровано чат-бот зі штучним інтелектом «Webchat», що працює на базі онлайн-платформи Botpress Cloud. Наразі тривають технічні налаштування та тестування можливостей чат-бота.

Протягом звітного року також було проведено реструктуризацію та редизайн сторінок «Видавничі платформи. Агрегатори наукового контенту», «Вибір журналу для наукових публікацій», додано окремий інфоблок «Ресурси, надані консорціумом EIFL» тощо.

На головній сторінці сайту розміщені найактуальніші новини, які є важливими та цікавими для університетської спільноти. Серед них: інформація про доступ до наукометричних і повнотекстових баз даних, анонси навчальних вебінарів, заходів, нових надходжень, висловлення подяк, а також ключові відомості про діяльність бібліотеки, її структуру, ресурси, послуги та події тощо. Завдяки ефективно структурованому меню навігація по сайту є інтуїтивно зрозумілою і швидкою.

Основні технологічні процеси автоматизовано, постійно вивчаються можливості ППЗ, вдосконалюються технології роботи АРМ. Технічна підтримка АБІС, налаштування серверної та клієнтської частини здійснюється працівниками відділу інформаційно-

комунікаційних технологій, який очолює О. О. Волковий. Всі організаційні аспекти підтримки, управління та розвитку АБІС спираються на рішення робочих груп та методичної ради бібліотеки.

Протягом звітного року відділом інформаційно-комунікаційних технологій НБ, під керівництвом Волкового О. О., проводилась робота з підтримки технічного оснащення бібліотеки та локальної мережі, адміністрування баз даних електронного каталогу та електронної бібліотеки; здійснювалось забезпечення технічної підтримки дистанційного обслуговування користувачів, роботи працівників філіалів бібліотеки та віддалених користувачів по зашифрованих VPN-каналах за допомогою ПЗ із відкритим кодом OpenVPN; вивчались та вирішувались питання із системними помилками роботи Цифрового репозитарію (аналіз помилок, перезапуск сервісів); впорядковувалось резервне копіювання серверу Наукової бібліотеки та реалізовувалось резервне копіювання баз даних електронного каталогу, бібліотеки, колекцій та репозитарію на закордонних хмарних ресурсах проєкту SUCHO; забезпечувалась підтримка онлайнових сервісів для візуального контенту; систематично проводилася профілактика обладнання відео-спостереження та сигналізаційної системи бібліотеки.

Для сайту цифрових колекцій НБ УДУ імені Михайла Драгоманова використовується ПЗ із відкритим кодом Omeka (адмініструє Марієнко А.). Працює за адресою libdc.udu.edu.ua.

3. Формування і організація бібліотечних фондів

***Основні показники на 01.01.2026*:**

Загальний фонд бібліотеки – 1046916 примірників.

У тому числі фонд рідкісних та цінних видань - 16477 примірників.

Загальна кількість фонду електронних ресурсів становить близько 53860 назв.

Загальна кількість посилань на повнотекстові ресурси відкритого доступу – понад 153130 назв.

Інформаційно-документний ресурс бібліотеки поєднує в собі традиційний фонд документів та електронний контент навчальної і наукової інформації. Формування фонду на паперових носіях залишається важливим, хоча темпи його поповнення сповільнилися через зростання цін на документи, складність їх придбання, необхідність ретельнішого відбору, значні обсяги списання та наявність альтернативних електронних ресурсів.

Комплектування та облік фонду. При комплектуванні документів надається перевага репертуарному різноманіттю документів при незначній кількості примірників, а при передплаті періодичних видань враховується можливість доступу до електронних версій. В цих умовах ефективним напрямком діяльності стає моніторинг інформаційного простору Інтернет з метою доступу до інформаційних ресурсів відкритого доступу, а також формування власних повнотекстових електронних баз даних. Курує роботу заступниця директора бібліотеки Т.І. Березна.

Придбання. Поповнення фонду Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова здійснюється з різних джерел. У зв’язку з повномасштабним вторгненням рф та дестабілізацією економічного стану в нашій країні, протягом звітного року фонд бібліотеки за рахунок придбаної літератури не поповнювався.

Передплата періодичних видань. Структура фінансування у 2025 році продемонструвала критичний дисбаланс, де 98% бюджету було спрямовано на

забезпечення доступу до періодичних видань майбутнього періоду, повністю ігноруючи потребу в оновленні книжкового фонду. У 2025 році передплата періодичних видань на 2026 рік проводилась шляхом укладання договорів з Товариством з обмеженою відповідальністю «Прес Центр» (директор Самойленко Р. С.).

Всього було укладено 4 договори на передплату періодичних видань: журнали для поповнення бібліотечного фонду, журнали інформаційного характеру, газети для бібліотеки, періодика для підрозділів УДУ. Загальна сума договорів на передплату становить – 119 562,20 грн.

Дарунки. Одним із основних джерел поповнення бібліотечного фонду на сьогодні є дарунки від організацій, установ та викладачів університету та окремих фізичних осіб. У 2025 році їх кількість нараховує 1255 примірників.

Книгообмін. З метою поповнення бібліотечного фонду співробітники відділу комплектування активно співпрацюють з такими установами: Національна бібліотекою ім. Ярослава Мудрого, НБУ імені В.І. Вернадського, Національна історична бібліотека України; ДНПБ ім. В. Сухомлинського; НБ ім. М. Максимовича НУ ім. Тараса Шевченка; НБ НУ «Києво-Могилянська академія» тощо.

Інші джерела комплектування. Певна кількість видань надійшла до фонду бібліотеки від структурних підрозділів університету, отримана у якості розсилки з університетської друкарні та прийнята від читачів взамін загублених.

Нові надходження до фонду представлені на сайті бібліотеки з прямими посиланнями на опис метаданих примірника. Перелік літератури систематично оновлюється.

Джерела надходження у 2025 році

№ п/п	Джерела надходження	Кількість Назв/прим.	Вартість грн.
1.	Придбані (видавництва та книготорговельні організації)		-
	Передплачені (періодика отрим.)	244	96617,73
	Передплачені (БД)	-	-
	ВСЬОГО БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ:	**244**	**96617,73**
4.	Заміна	**201/225**	**49884,20**
5.	Дарунки	**1081/1255**	**257983,50**

6.	Одержано від редакційних структур ВНЗ	**138/1050**	**77506,30**
6.1	У т. ч. за розсилкою	49/101	23572,30
6.2	У т. ч. через склад НПУ	89/949	53934,00
7.	**Передані** видавництвами	**277/549**	**86081,40**
8.	Книгообмін	**1285/1426**	**229583,56**
9.	**Передані** науковою частиною (неопубліковані видання)	**61/61**	
10.	**Передані** науковою частиною (автореферати)	**41/41**	
11.	**Передані** авторами в ЕБ (електронні документи)	**7/7**	
12.	***З мережі Інтернет*** *(посилання на ресурси відкритого доступу)*	**2478**	
13.	**ВСЬОГО ІНШИХ ДЖЕРЕЛ**	**3091/4614**	**701038,96**
14.	**Разом:**	**3091/4858**	**797656,69**

Діаграма *«Джерела комплектування у 2025»* показує, що серед основними джерелами поповнення фонду є:

- Книгообмін: 1426 прим.
- Дарунки: 1255 прим.
- Надходження від структурних підрозділів університету: 1050 прим.
- Передані видавництвами: 549 прим.

Ці дані свідчать про активну роботу співробітників відділу з пошуку та залучення альтернативних джерел комплектування. Водночас такий спосіб поповнення фонду є менш системним і прогнозованим порівняно з цільовими закупівлями.

На *«Порівняльному графіку надходжень до НБ (2014-2025 рр.)»* спостерігається тенденція до збільшення нових надходжень, у порівнянні з показниками 2025 р.

При відборі видань для поповнення книжкового фонду бібліотеки перевага надається навчальній та науковій літературі відповідно до професійного спрямування факультетів та навчальних дисциплін державною мовою. У 2025 році до фонду бібліотеки надійшло 4366 примірників, виданих державною мовою, іноземними мовами – 492 примірники.

Протягом 2025 рік за цільовим призначенням до фонду бібліотеки надійшло: наукової літератури – 1282 примірники, навчальної літератури – 2476 примірників, 238 літературно-художніх видань та 862 примірники інших видань.

За галузями знань кількість примірників нових надходжень розподілена так (за книгою сумарного обліку):

- Суспільно-політичні науки – 822 прим.
- Психолого-педагогічні науки – 993 прим.
- Природничі, прикладні науки та географія – 1038 прим.
- Мистецтво і спорт - 298 прим.
- Філологічні науки - 1252 прим.
- Історичні науки – 455 прим.

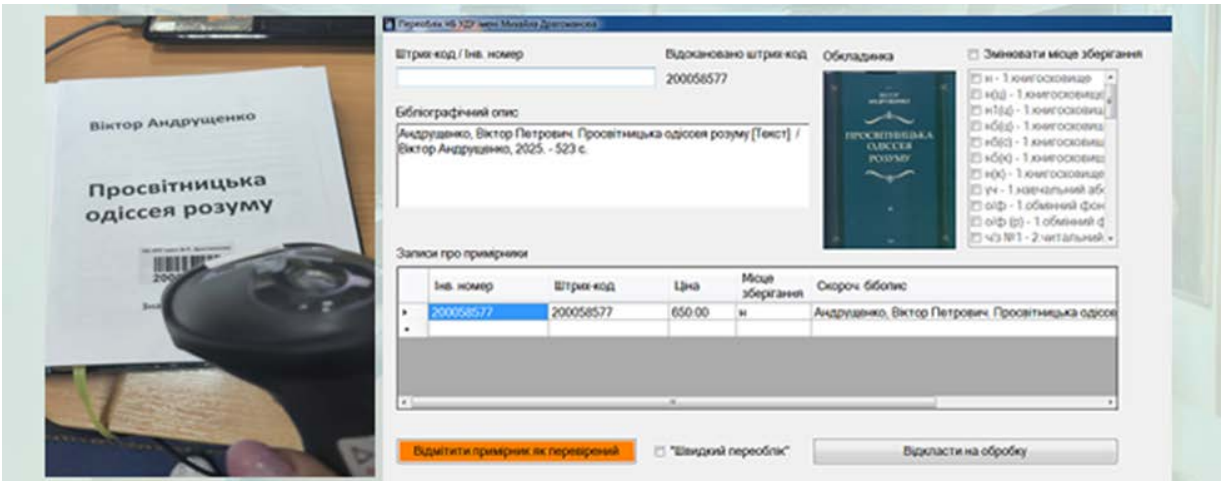
Облік фонду. Усі надходження до бібліотечного фонду формуються у партії, проходять сумарний та інвентарний облік. Кожна партія супроводжується путівкою та відображається в БД комплектування (БД CMPL). У 2025 році оформлено близько 120 путівок.

Електронні ресурси обліковуються в окремій КСО електронних ресурсів. За звітний період оформлено понад 100 путівок.

Вибуття документів з фонду. Протягом звітного року у фонді відбулися суттєві кількісні та структурні зміни, пов'язані з інтенсивною роботою з його актуалізації

Бібліотечні ресурси, як складова інформаційних ресурсів держави, потребують особливої уваги, а також розвитку і захисту, зокрема і від поширення ворожих інформаційних впливів. Робота з бібліотечними фондами проводиться відповідно до Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України.

Переобліки фондів бібліотеки традиційно проводяться для обліку і контролю в основному книгосховищі та у структурних підрозділах бібліотеки. У звітному році відділом ІТ під керівництвом Волкового О. О. та заступника директора Березної Т.І. було продовжено впровадження в роботу АБІС модуль «Переоблік» та автоматизацію процесів перевірки бібліотечних фондів. Це значно пришвидшує процес переобліку фонду, дозволяє отримувати різноманітні звітні форми та знизити витрати офісного паперу.

Протягом звітного року під керівництвом заступника директора Березної Т.І. було проведено планову роботу з перевірки фонду, у ході якої було вилучено 19893 примірники, що не відповідають сучасним освітнім і академічним орієнтирам. Це вагомий крок до створення актуального, цінного й функціонального фонду, орієнтованого на сучасну академічну реальність. Перевірка фондів відбувається відповідно до затвердженого «Графіку перевірки фонду на 2024 – 2033 рр.». Відбір документів на вибуття з фонду здійснювався виважено із залученням провідних спеціалістів, професорсько-викладацького складу УДУ з урахуванням індивідуального підходу до кожного документа та за такими критеріями: морально або науково застарілі, зношені (фізично), дефектні, пошкоджені, непрофільні, дублетні, втрачені користувачами.

Рух бібліотечного фонду у 2025 році

	Фонд на 01.01.2025	Надійшло	Вибуло	Фонд на 31.12.2025
За галузями знань				
0,1,2,3 Загальний та інші розділи (Суспільно-політичні науки)	131606	822	2673	129755
159, 37 Психолого-педагогічні науки	740932	993	6679	735246
5, 6, 91 Природничі і прикладні науки. Географія	85878	1038	4045	82871
7 Мистецтво, спорт	12834	298	514	12618
8 (4, 8, И, Р, У) Філологічні науки	70536	1252	5540	66248
9 Історичні науки	20165	455	442	20178
Всього	**1061951**	**4858**	**19893**	**1046916**
За видами				

Книг і брошур	**877769**	**4526**	**19634**	**862661**
У т. ч.				
Рідкісних та цінних документів	62	152	0	214
Ноти, карти	368	88	0	456
Періодичних видань	**170717**	**264**	**259**	**170722**
У т. ч.				
журналів - примірників	169818	249	259	169808
газет – річних комплектів	899	15	0	914
Непаперові носії (електронних, магнітних носіїв із записом)	**1825**	**0**	**0**	**1825**
Неопублікованих документів (дисертації, препринти)	**5139**	**61**	**0**	**5200**
Мережних локальні ресурси	**6501**	**7**	**0**	**6508**
Всього	**1061951**	**4858**	**19893**	**1046916**
За мовами				
державною мовою	402782	4366	6359	400789
іноземними мовами	659169	492	13534	646127
у т. ч. російською мовою	629772	230	13219	616783
Всього	**1061951**	**4858**	**19893**	**1046916**
За цільовим призначенням				
наукових видань*	544767	1282	1747	544302
навчальних видань	422938	2476	15305	410109
в т.ч. електронних підручників				
літературно-художніх видань	92647	238	872	92013
Інших видань*	1599	862	1969	492
Всього:	**1061951**	**4858**	**19893**	**1046916**

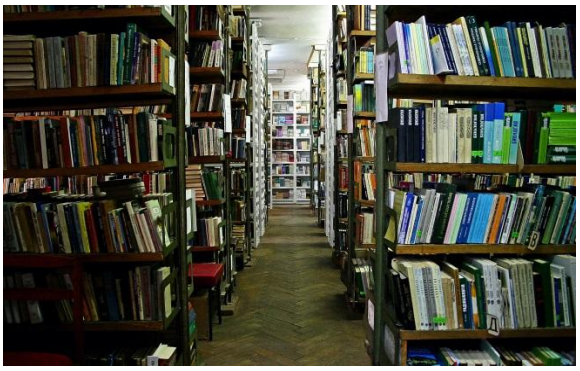
Як видно з таблиці, кількість вилучених документів (19893) майже вчетверо перевищує кількість нових надходжень (4858). Це призвело до скорочення загального фонду бібліотеки на 15035 одиниць, або на 1,4% за один рік — тривожна динаміка для наукової установи. Така динаміка свідчить про пріоритезацію роботи з очищення фонду від застарілої, зношеної та непрофільної літератури.

Структурний аналіз вибуття підтверджує цілеспрямовану роботу з актуалізації фонду відповідно до сучасних вимог. Зокрема, було вилучено 13219 примірників російською мовою, тоді як надходження державною мовою склали 4366 примірників.

Аналіз за цільовим призначенням показує, що найбільше вибуття відбулося у категорії навчальних видань (15305 прим.), що є прямим відображенням процесу адаптації фонду до оновлених навчальних програм університету.

Також варто відзначити, що протягом року було виправлено помилку в сумарному обліку, що вплинуло на розподіл видань за цільовим призначенням.

Робота з книжковим фондом. Найбільша частина фонду зберігається безпосередньо у приміщеннях відділу зберігання фондів Наукової бібліотеки – понад 399000 примірників. Основними напрямками діяльності відділу під керівництвом Н. А. Вовченко є організація, раціональне розміщення, зберігання, реставрація та консервація фондів з метою найбільш повного задоволення запитів читачів та користувачів; а також систематичне вивчення та аналіз використання фондів, перерозподіл документів, які не використовуються або є непрофільними тощо.

Підсобні фонди знаходяться у всіх відділах обслуговування. Так, відділ обслуговування гуманітарних факультетів нараховує близько 259460 примірників, відділ обслуговування історико-соціальних факультетів – 80420 примірників, абонемент наукової та навчальної літератури головного корпусу – понад 34000 примірники, сектор обслуговування факультету мистецтв – 49000 документи тощо. Характер і специфіка літератури фондів відділів залежить від дисциплін, які викладаються на відповідних факультетах.

Працівники бібліотеки дбають про естетичний вигляд документних фондів. З метою створення оптимальних умов для вільного доступу до інформації та змогу швидко зорієнтуватися у великих масивах документів бібліотекарі оформлюють видання кольоровими сиглами, здійснюють переміщення фондів і розробляють наочні схеми та алгоритми для пошуку потрібної літератури. З метою збереження книжкових фондів від надмірної вологи, наслідком якої є грибок і пліснява на виданнях, у підвальних приміщеннях бібліотеки використовуються осушувачі для повітря марки Ballu BDA-25L.

Фонд рідкісних видань. Окрема увага приділяється фонду рідкісних видань Наукової бібліотеки, яким опікується завідувач відділу Махиня Л.С. та завідувач сектора Торлін І.Г. Видання цього фонду до 1917 року зберігаються у виділеному приміщенні, видання 1918-1945 зберігаються при галузевих фондах та у підсобних фондах відділів обслуговування.

На 01.01.2026 р. фонд нараховує близько **16447** видань, надрукованих з 1777 по 1945 рік включно, серед них 1108 примірників рідкісних періодичних видань/журналів (кирилицею та латиницею).

Найбільшу цінність становлять видання дореволюційного періоду, найстаріше з яких - «Краткая летопись Малыя России с 1506 по 1776 год» 1777 року видання. Найчисельнішу частину видань цього періоду складає література з історії та критики літератури, історії, фізики, твори

художньої літератури. Вагому частину фонду складають рідкісні видання 1918-1945 рр., здебільшого з історії та критики літератури, педагогіки, фізики, твори художньої літератури.

У звітному році до фонду надійшло 150 примірників рідкісних видань. Серед нових надходжень Віденське видання Івана Павлюка «Просвітна справа на селі», надруковане у 1917 році у друкарні Адольфа Гольцгавзена накладом Союзу визволення України.

П'єса Михайла Приймака «У нуждарів» з репертуару «Діточого театру», видана накладом видавництва «Світ дитини» в серії «Діточа бібліотека» у 1935 році в Жовкві та історична драма Володимира Рядовиченка «Київ наш!» з часу боїв українського війська з більшовиками, надрукована 1936 року накладом видавництва Лемківська театральна бібліотека в Устріках Долішніх.

Історична повість Ігоря Федіва «Син України», видана 1919 року у Києві товариством «Вернигора», присвячена, як зазначено на с. 3, «Мученикові за самостійність України - незабутньому Миколі Лизогубові, полоненому підчас 5 україно-московської війни в бою під Крутами на Чернігівщині й замордованому після нелюдських знущань Азіятами-Московитами».

Цікаве надходження з історії України латиницею: Wasyl Halich «Ukrainians in the United States» (переклад заголовку: Українці у Сполучених Штатах.), видане [1937] року у Чикаго, що має не менш цікавий ярлик на титульному аркуші: Український музей-архів в Клівленді.

Багато ілюстрована, з кольоровими таблицями, мапами та образками книга знань «Українська загальна енцикльопедія: в 3 т.», що була видана у [1930-1933] роках кооперативом «Рідна школа» у Львові, Станіславові, Коломиї. Як засвідчує ярлик на форзаці, це - дарунок від родини Євгена і Марії Скоцко та їхніх дітей - США.

Протягом 2025 року основна діяльність відділу була пов'язана з науковим формуванням, використанням та збереженням фонду рідкісних видань до 1945 року включно, редагуванням й доповненням існуючих бібліографічних записів з фіксацією провенієнцій на примірниках видань, промоції видань фонду серед користувачів тощо.

Протягом звітного року завідувач сектора Торлін І.Г. величезну увагу приділив пошуку та виготовленню цифрових копій рідкісних та цінних примірників: було створено близько 360 посилань на унікальні ресурси відкритого доступу. У звітному році працівники відділу продовжили роботу над розкриттям змісту періодичних видань та збірників.

Для популяризації фонду працівники готували віртуальні та традиційні виставки рідкісних видань різної тематики, а також проводили екскурсії, які викликали захоплення у читачів бібліотеки та сприяли затребуваності видань з цього фонду. Протягом року було виконано близько 185 замовлень на рідкісну літературу.

Обмінний фонд. Завдяки заступнику директора Т. І. Березній провідному бібліотекарю відділу комплектування ресурсів О. О. Козубенко протягом звітного року активно розвивались контакти з іншими бібліотеками України та світу з метою книгообміну.

Функціонування обмінного фонду (ОФ) регламентується Положенням про обмінний фонд Наукової бібліотеки. ОФ не входить до єдиного бібліотечного фонду, слугує для організації обміну виданнями та безкоштовної передачі до фондів інших бібліотек. ОФ функціонує самостійно при відділі комплектування. Протягом звітного року з ОФ НБ іншими бібліотеками для поповнення своїх фондів було відібрано 816 примірників.

На 01.01.2026 р. ОФ бібліотеки становить 2880 примірників за Сумарною книгою обліку. Кількісний склад ОФ відображено в окремій базі даних ОФ «Обмінний фонд» (АБІС «IRBIS»).

Робота з цифровим контентом. Університетський бібліотечний простір у період воєнного стану пристосовується до потреб користувачів для задоволення їх інформаційних потреб особливо у режимі віддаленого доступу. Ефективним напрямком діяльності НБ все більше стає використання технологій моніторингу інформаційного простору Інтернет з метою пошуку доступу до безкоштовних інформаційних ресурсів. Забезпеченість читачів бібліотеки оцінюється можливістю використання сукупного електронного ресурсу, який значно перевищує власні бібліотечно-інформаційні ресурси.

Доступ до провідних міжнародних баз даних. В умовах війни багато українських науковців були позбавлені доступу до робочих місць та інструментів проведення досліджень. Міжнародна наукова спільнота рішуче засуджуючи російську військову агресію надала українським дослідникам можливості віддаленого користування передплаченими базами даних наукової інформації, а також відкривла вільний доступ до нових інформаційних ресурсів.

У 2025 році українські науковці мали можливість безкоштовно використовувати ресурси компаній Clarivate (Web of Science) та Elsevier (Scopus, ScienceDirect), як і в попередні роки. Це стало можливим завдяки підтримці цих провайдерів наукових даних у контексті складної ситуації в Україні. А саме, у відповідь на офіційне звернення МОН України компаніями Elsevier, Clarivate Analytics та порталу Research4Life було надано згоду на подовження термінів доступу до передплачених баз даних наукової інформації. Національну передплату на базу даних (зокрема, для всіх установ ЗВО України) було продовжено до 31 грудня 2025 р.

На допомогу науковцям у зв'язку із впровадженням воєнного стану в Україні Clarivate

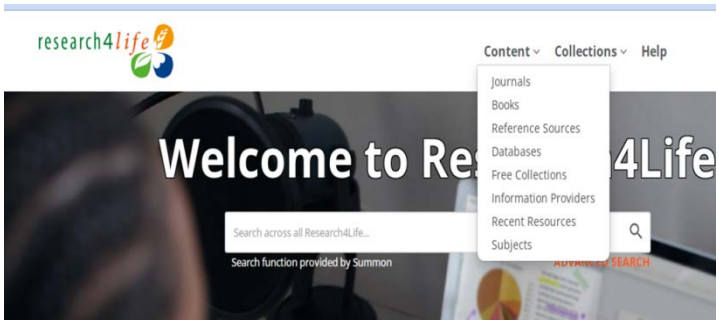
продовжує діяти програма #STANDWITHUKRAINE для підтримки переміщених дослідників з України. Бібліотекарі допомагають науковцям отримати весь спектр послуг програми, яка містить пакет цінних ресурсів Clarivate, інсайти, а також новини та контент, який допоможе підвищити авторитет, знання та розуміння України в усьому світі:

Протягом звітного року НБ надала можливість користувачам завдяки тестовим періодам безкоштовного доступу до передплатних інформаційних ресурсів скористатись джерелами з багатьох відомих баз даних, що надало можливість проаналізувати контент колекцій та ознайомитись із інформацією про найсучасніші наукові видання та публікації. Зокрема: до мультидисциплінарної міжнародної повнотекстової бази даних **ScienceDirect.**

Інформаційні ресурси мають широке тематичне охоплення: від бізнесу та гуманітарних наук до медицини та екології з можливістю налаштування віддаленного доступу; доступ до повнотекстових електронних ресурсів видавництва **Bentham Science** – електронні періодичні видання та книги з різної тематики. Представники видавництва Bentham Science надали українським науковцям змогу розширити свої дослідницькі можливості та ознайомитись з освітніми ресурсами на платформі **Edanz** тощо.

Університет має також тестовий доступ до однієї з найбільших у світі колекцій наукової та технічної літератури – портал **Research4Life**. Зокрема, надано доступ до ресурсів таких великих видавництв як: ***Elsevier, Springer Nature, John Wiley & Sons, Taylor & Francis, Emerald, Sage Publications, Oxford University Press, Cambridge University Press, IOP Publishing*** тощо. Research4Life пропонує доступ до понад 230 000 провідних журналів і книг у сферах охорони здоров'я, сільського господарства, навколишнього середовища, гуманітарних, прикладних наук та правова інформація.

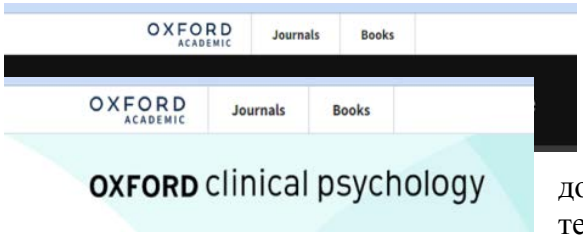
У 2025 році Науковою бібліотекою було підписано угоду з Консорціумом **EIFL** (**Electronic information for Libraries** = Електронна інформація для бібліотек)– некомерційною організацією, яка співпрацює з бібліотеками, університетами та бюджетними науковими установами в 38 країнах світу. дає можливість скористатися одними з найкращих міжнародних передплатних видавничих платформ. Так, протягом 2025 року було організовано доступи до низки світових мультидисциплінарних колекцій з можливістю перегляду повнотекстових документів:

Cambridge Journals Online - надає доступ до мультидисциплінарної колекції з 419 провідних журналів, включаючи понад 200, які публікуються від імені наукових та професійних товариств. Тематика охоплює широкий спектр предметів у гуманітарних, соціальних науках та природничих науках, включаючи: антропологію, археологію, регіональні дослідження, мистецтво, астрономію, хімію, комп'ютерні науки, драму, економіку, інженерію, право, медицину, музику, філософію, фізику, соціологію та інші;

Oxford Scholarship Online - велика та стрімко зростаюча електронна бібліотека, яка забезпечує зручний доступ до понад 17 000 книг зі всесвітньо визнаного наукового каталогу видавництва Oxford University Press (OUP). Вона охоплює теми з гуманітарних, соціальних, природничих наук, медицини та права, і є незамінним ресурсом для досліджень як для студентів, так і для науковців та викладачів — незалежно від спеціальності. Тематика: біологія, бізнес і менеджмент, класичні студії, економіка і фінанси, історія, право, лінгвістика, література, математика, музикознавство, нейронаука, паліативна допомога, філософія, фізика, політологія, психологія, громадське здоров'я та епідеміологія, релігієзнавство, соціальна робота, соціологія;

Oxford Handbooks Online - колекція довідників з 17 тематичних областей, одна з найпрестижніших і найуспішніших серій наукових видань Університету Оксфорда, об'єднує провідних світових вчених, які пишуть оглядові есе, в яких оцінюють сучасні погляди на певну галузь або тему та висловлюють оригінальні думки щодо майбутнього напрямку дискусії. Тематика: Археологія, бізнес та менеджмент, класичні студії, кримінологія та кримінальне правосуддя, економіка та фінанси, історія, право, лінгвістика,

література, музика, нейронаука, філософія, фізичні науки, політологія, психологія, релігія, соціологія;

Oxford Clinical Psychology - онлайн-колекція понад 400 публікацій Університету Оксфорда з клінічної психології: професійні довідники, фундаментальні наукові та дослідницькі праці, а також посібники для терапевтів і робочі зошити з відомої серії «Treatments and Programs That Work» (Ефективні методи лікування та програми). Тематика: психологія, клінічна психологія, психологія розвитку, судова психологія;

Oxford Journals Collection - колекція журналів Oxford надає доступ до понад 375 високоякісних онлайн-журналів з медицини, наук про життя, математики та фізичних наук, права, гуманітарних та соціальних наук. Тематика: Медицина, науки про життя, математика та фізичні науки, право, гуманітарні та соціальні науки;

ACM Digital Library - 70 + журналів, 170 щорічних збірників матеріалів конференцій, інформаційні бюлетені, веб-сайти та мультимедійні файли. Також включено інтегрований довідник з комп'ютерної літератури (Guide to Computing Literature) — комплексну базу даних рефератів і цитувань, що відстежує бібліометричні показники для понад трьох мільйонів публікацій. Включено доступ до історичного архіву всіх публікацій ACM, починаючи з першого випуску або тому кожної публікації. Угода не включає книги ACM;

ASTM Compass Complete - Колекція стандартів та технічної інформації від ASTM International. Охоплює аерокосмічну галузь, хімію, цивільне інженерство, екологію, геологію, охорону здоров'я, матеріалознавство;

IOPscience Extra - доступ до 91 журналів (65 – поточних та 26 архівів журналів, які більше не публікуються). Тематика: фізика, астрономія та астрофізика, атомна та молекулярна фізика, біомедична інженерія, конденсовані стани, освіта, навколишнє середовище та енергетика, приладобудування та вимірювання, матеріали, математика та обчислення, медична фізика та біофізика, оптика та фотоніка, фізика елементарних частинок та ядра, біологічні науки, плазма, квантова наука.

Національний консорціум EIFL підтримує розвиток відкритого доступу до наукових досліджень. У межах домовленостей із низкою провідних видавництв та провайдерів наукової інформації EIFL узгодив скасування плати за публікацію статей для авторів із країн-партнерів, зокрема – України. Така можливість доступна для діючих членів Консорціуму. На вебсайті EIFL зібрано наукові журнали різних галузей знань – від педагогіки, соціальних і гуманітарних наук до природничих, технічних та медичних дисциплін. Для кожного видання подано детальну інформацію, зокрема назву видавництва, профіль журналу, умови публікації, наявність відкритого доступу та термін дії угоди про скасування APC. Такий формат дозволяє науковцям швидко зорієнтуватися, у яких журналах вони можуть розмістити свої статті без фінансових витрат.

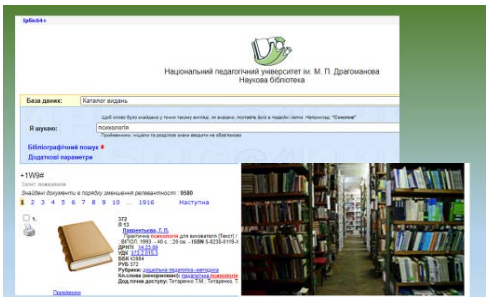
З метою популяризації міжнародних видавничих платформ та баз даних кваліфіковані бібліотекарі систематично проводять традиційні зустрічі та консультації в онлайновому режимі для науково-педагогічного складу університету.

Заступниця директора бібліотеки Л. А. Гончаренко, завідувачка відділу підторимки наукових досліджень О. Л. Хархун, бібліотекар читального залу №1 М. Безсмертний систематично проводять онлайнові та офлайнові консультації для науковців університету

щодо використання міжнародних баз даних під час роботи з власними науковими дослідженнями.

Невід'ємним напрямком діяльності НБ став моніторинг інформаційного простору Інтернет з метою пошуку доступу до відкритих інформаційних ресурсів.

Електронний каталог та електронна бібліотека (Web-IRBIS-64+) – бази даних, що поєднують бібліографічні відомості про склад та зміст традиційних фондів бібліотеки, посилання на зовнішні електронні ресурси, повні тексти електронної бібліотеки доступні через авторизований доступ і є базовим інструментом пошуку та доступу до ресурсів та послуг бібліотеки. Бібліотека інтенсивно працює над поповненням електронної бібліотеки та електронного каталогу записами на видання попередніх років, що зберігаються у фондах бібліотеки, а також на зовнішні електронні ресурси вільного доступу.

Наявність онлайновних інформаційних ресурсів впливає на статус університетської бібліотеки. Фонд повнотекстових електронних ресурсів відіграє надзвичайно важливу роль у забезпеченні навчальної і наукової діяльності університетської спільноти.

Звичайно, актуальною є проблема щодо убезпечення документних потоків електронних ресурсів, створення резервних копій, пошук альтернативних джерел зберігання інформації тощо.

Протягом звітного року діяльність працівників бібліотеки була зосереджена на аналізі віртуального фонду та формуванні (поповнення та вилучення) електронної бібліотеки повнотекстових документів різного характеру (навчальні підручники, монографії, наукові праці, збірники тощо) та ресурсів відкритого доступу.

На 01.01.2026 р. загальний фонд електронної бібліотеки (локальні мережні повнотекстові ресурси) становить – 6864 документи.

Електронна бібліотеки (2017-2025 рр.)

Бібліотека, займаючи одне із найважливіших місць у механізмі надання освітніх послуг, постійно удосконалює та модернізує усі процеси формування та доступу до цифрових ресурсів. Протягом 2025 року працівники відділу комплектування (Яковенко

П.Я., Леонова Н.В.) провели масштабну роботу з перевірки актуальності вже наявних в електронному каталозі посилань на ресурси відкритого доступу та пошуку і комплектуванню затребуваних для спільноти Університету і доступних електронних ресурсів. На кінець звітного року електронний каталог бібліотеки містить близько 187421 посилань на авторитетні повнотекстові ресурси відкритого доступу що є значною допомогою навчальному процесу та інформаційною підтримкою досліджень науковців.

Ресурси відкритого доступу (2018-2025 рр.)

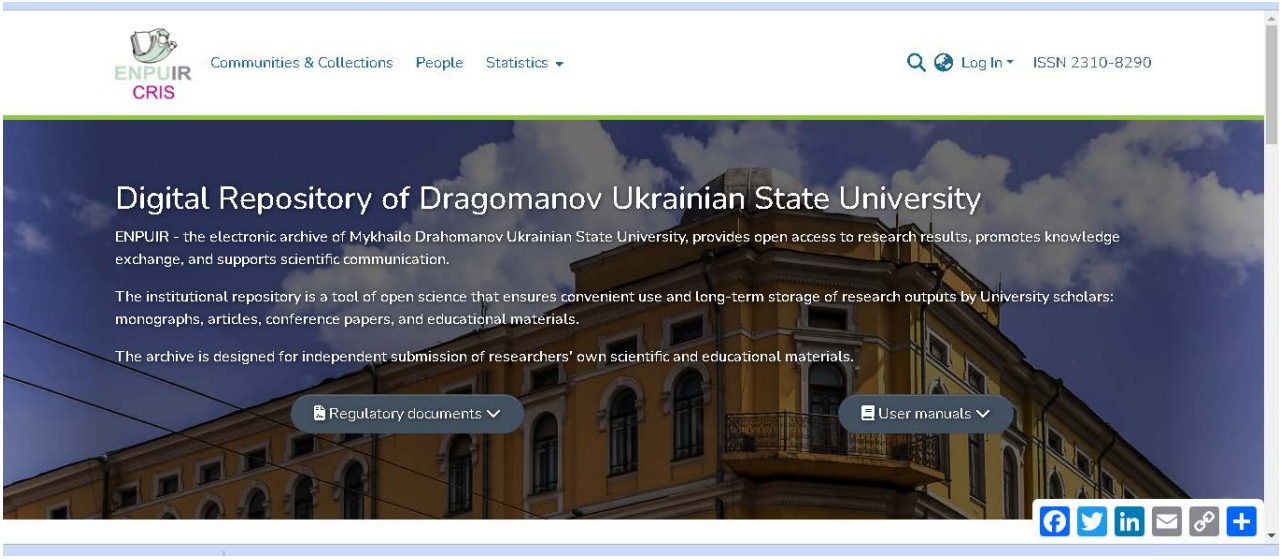
Цифровий репозитарій УДУ імені Михайла Драгоманова (DSpase). Цифровий Репозитарій Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (ENPUIR- http://enpuir.npu.edu.ua; ISSN 2310-8290) функціонує з 2011 року.

Цифровий репозитарій Університету використовується для систематизації та зберігання академічних матеріалів, наукових публікацій, дисертацій, навчальних матеріалів та інших документів, пов'язаних із діяльністю університетської спільноти. Основне призначення репозитарію передбачає забезпечення централізованого відкритого доступу до інтелектуальної продукції Університету.

З метою забезпечення повноцінної роботи фонди цифрового репозитарію розміщено на виділеному сервері. Фонди та контент Цифрового репозитарію адмініструє завідувач відділу підтримки наукових досліджень Хархун О.Л., за технічну підтримку платформи DSpase відповідає завідувач відділу ІКТ Волковий О.О.

З метою забезпечення повноцінної роботи у 2025 році фонди цифрового репозитарію було перенесено на окремий сервер. Також у червні поточного року було здійснено перехід на нову версію DSpace.

DSpace 8.1 із надбудовою CRIS (Current Research Information System) - це розширена екосистема для управління науковими результатами, що поєднує функціонал інституційного репозитарію та системи дослідницької інформації. Така інтеграція значно підвищує ефективність інформаційно-аналітичної підтримки наукової діяльності на рівні

університету чи наукової установи.

Система підтримує гнучкі CERIF-сумісні метадані та забезпечує автоматичне формування зв'язків між авторами, підрозділами та результатами наукової діяльності.

Формування профілів дослідників є ще однією важливою функцією платформи. Проводиться робота з персональними сторінками науковців, створено понад 380 персональних профілів та записів на 15 підрозділів. Реалізація Угоди з Консорціумом ORCID про інтеграцію дозволить автоматично імпортувати та експортувати публікації, а також відображати показники наукової активності та цитованості праць дослідника.

DSpace 8.1 із CRIS надає розвинуті інструменти аналітики та звітності. Аналітичні панелі дозволяють відстежувати публікаційну активність, статистику завантажень і переглядів, а також географію доступу до наукових матеріалів. Важливим аспектом є підтримка принципів відкритої науки. DSpace 8.1 із CRIS забезпечує відповідність вимогам Open Access та FAIR, підтримує різні ліцензії, включаючи Creative Commons, та інтегрується з міжнародними агрегаторами наукових даних, такими як OpenAIRE, BASE та CORE.

Для полегшення навігації та пошуку система пропонує фасетний та повнотекстовий пошук, а також інтелектуальну навігацію між пов'язаними сутностями: автор – підрозділ – публікація. Це дозволяє користувачам швидко знаходити необхідну інформацію та ефективно користуватися науковими ресурсами. DSpace 8.1 із надбудовою CRIS є сучасним інструментом, що забезпечує комплексну підтримку наукової діяльності, підвищує видимість наукових результатів, відповідає міжнародним стандартам відкритої науки.

Протягом звітного року відділ ІКТ здійснював технічне налаштування внутрішніх параметрів вебсторінки оновленої версії DSpace. Серед переваг платформи – сучасний інтерфейс, пристосованість до перегляду на мобільних пристроях та спрощений алгоритм пошуку по фондах Репозитарію.

Протягом звітного року активним був процес редагування метаданих саморахівованих праць у фондах, переструктуризація фондів, корегування бази даних користувачів DSpace та технічного налаштування програмного забезпечення.

З метою спрощення алгоритмів пошуку та у відповідності до змін у структурі університету, редагується структура репозитарію (фонди, підфонди та колекції). У структурі репозитарію налічується 10 фондів, 72 підфонди та 957 колекцій. Новим є фонд *«Підрозділи. Персоналії»*, який відповідно до надбудови CRIS відображає відомості про підрозділи університету (15) та персоналії науковців (381), що є основою для аналітичних панелей. На кінець року загальний фонд репозитарію складає понад 47352 документи.

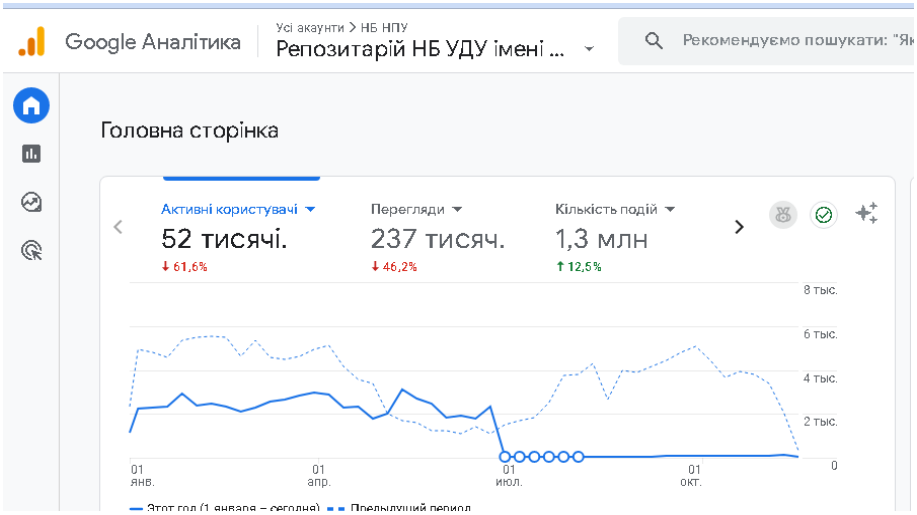
Протягом 2025 року розміщено близько 2757 документів. Загальна кількість авторів-користувачів репозитарію становить понад 757 осіб, з них 75 зареєструвались у 2025 році.

Статистику використання репозитарію за звітний рік підраховано за допомогою інструментів **Google Analytics,** тому що модуль вбудованої статистики на етапі технічного налаштування. Велика кількість користувачів та звернень до сторінки DSpace свідчить про актуальність та зручне використання платформи з будь-якого куточку країни. Основні статистичні показники платформи Цифрового репозитарію на кінець звітного року:

Загальна кількість фонду становить ***47 352 документи****;*

Загальна кількість переглядів/завантажень документів – ***247 654***

Загальна кількість звернень - ***1 582 191***

Протягом звітного року працівниками бібліотеки було надано науковцям понад **1480** консультацій з питань самоархівування наукових та навчальних праць. Протягом 2025 року консультації проводилися як в офлайн, так і в онлайновому режимах, за допомогою електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Zoom, Google Meet, Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook тощо.

Про актуальність репозитарію, розуміння сутності відкритого доступу через самоархівування наукових досліджень (збільшення кількості цитувань, підвищення h-індекса, визнання у науковому середовищі, сприяння міжнародному співробітництву серед науковців) свідчить щорічне збільшення загального фонду та кількості звернень до DSpase.

Кількість назв в БД електронного каталогу з посиланнями на документи у фондах репозитарію становить близько **35000**, у тому числі створено протягом звітного року – близько **2000.**

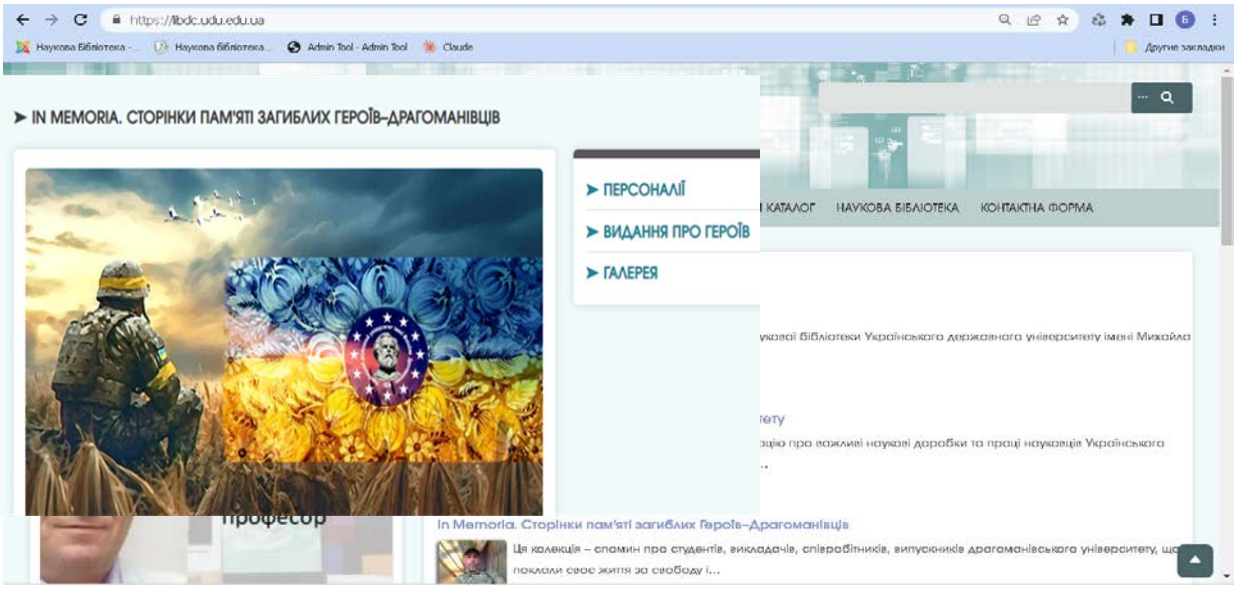

Цифрові колекції ***(https://libdc.udu.edu.ua/).*** Усі ці зміни у бібліотечному середовищі націлені на те, щоб покращити досвід користувачів, зробити цифрові колекції нашої бібліотеки ще більш доступними для широкого кола відвідувачів.

Колекції оцифрованих документів представлені на двох платформах. Дві перші колекції «Шевченкіана у фондах Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова» (2014 -) та «Михайло Драгоманов - видатний діяч України» (2011 -) відкриті для перегляду і завантаження через систему DC-VISU. Вебсторінка «Цифрові колекції Наукової бібліотеки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова» працює з використанням FOSS OMEKA - вільного програмного забезпечення на основі системи керування вмістом з відкритим кодом для адміністрування електронних колекцій; система дозволяє публікувати, експонувати цифрові об'єкти культурної спадщини, а також розширювати їх функціональність за допомогою тем та плагінів. Ці зміни зробили цифрові колекції бібліотеки ще більш доступними для широкого кола відвідувачів. За технічне налаштування, структурування та функціонування веб сторінки цифрових колекцій відповідає учений секретар НБ Марієнко А.О.

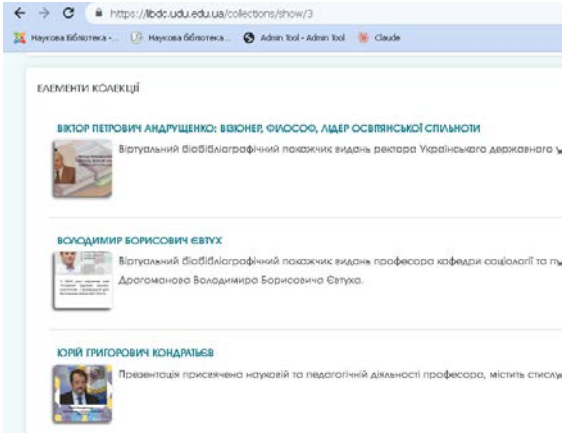
У звітному році статистика відвідування вебсторінки Цифрових колекцій здійснювалася за допомогою інструментів **Google**.

Загальна кількість звернень до вебсторінки Цифрових колекцій у 2025 році становить – 66238.

Протягом звітного року було доповнено розділ Цифрових колекцій – «***IN MEMORIA.*** Сторінки пам'яті загиблих героїв–драгоманівців». Ця колекція – спомин про студентів, викладачів, співробітників, випускників драгоманівського університету, що поклали своє життя за свободу і незалежність України. Вона містить біографічні дані, світлини та інші матеріали, що засвідчують життєвий шлях полеглих Героїв.

Проєкт покликаний не лише закарбувати пам’ять про загиблих і нагадати про ціну Свободи, але й створити важливий інформаційний осередок для дослідників, освітян і всіх, хто вивчає та вивчатиме новітню історію України. Його мета – увічнення Подвигу тих, хто захищав країну та збереження їхніх імен у колективній пам’яті суспільства.

Розділ Цифрових колекцій «Актори науково-освітнього простору університету» - віртуальні біобібліографічні покажчики, що акумулюють інформацію про науковий шлях видатних Драгоманівців, їх важливі академічні

доробки та праці, сприяють популяризації університетської спільноти.

Бібліотека продовжує роботу над проєктом із створення цифрового архіву корпоративного видання університету, що відображає основні аспекти внутрішнього життя, важливі офіційні документи та звіти, новини про події, що відбувалися у його межах «Педагогічні кадри (2021 -)» - наразі архів містить 279 примірників періодичного видання з 1956 року.

За педагогічні КАДРИ

ЗАКОН НАШОГО ЖИТТЯ

АГІТПУНКТ НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ

Під час процесу ретрокаталогізації фонду рідкісних видань бібліотеки було знайдено багато видань, електронних версій яких у світових зібраннях досі не існує. З метою надання до них вільного доступу усім зацікавленим особам було започатковано проєкт з оцифрування рідкісних видань. Колекція «Рідкісні видання» містить 26 оцифрованих об’єктів, фототипічні копії рідкісних видань Т.Г. Шевченка тощо.

Розділ колекцій тематичних віртуальних виставок на кінець 2025 року налічує 73 презентації книжкових виставок. Протягом звітного року було впорядковано та розміщено на сайт 5 віртуальних виставок.

4. Опрацювання бібліотечно-інформаційних ресурсів

Каталогізація. Процеси каталогізації забезпечують оперативний доступ до інформації шляхом організації якісного довідково-бібліографічного апарату бібліотеки.

Електронний каталог ***(***ЕК) є основою інформаційного обслуговування та базовим інформаційним продуктом бібліотеки в сучасних умовах. У звітному році відділ каталогізації ресурсів активно співпрацював з відділом ІКТ щодо налагодження та удосконалення автоматизованих процесів каталогізації документів в базах даних АБІС.

Протягом звітного року відділом каталогізації було опрацьовано – 5066 примірників, у тому числі:

- латиницею – 228 прим.;
- кирилицею – 4838 прим.;
- книжкових видань та видань, що продовжуються – 2440;
- дисертацій - 60;
- авторефератів дисертацій – 41;
- електронних ресурсів – 2525.

Всього проіндексовано – 7881 документ. У тому числі нових надходжень – 2692; реіндексовано – 5189. Індексування здійснювалося за систематизаційним, предметизаційним та координатним принципами за таблицями УДК та рубрикатором.

З електронним каталогом, крім відділів комплектування та каталогізації, безпосередньо працюють працівники відділів обслуговування та книгозберігання, які створюють записи на видання до 1992 року (початок ведення ЕК). Відображення традиційного фонду в електронному каталозі наразі є одним із пріоритетних видів діяльності бібліотеки. Варто зазначити, що у 2025 році, незважаючи на війну та нестабільні умови праці, було налагоджено процес рекаталогізації. Протягом року бібліотекарі активно працювали над створенням повних бібліографічних записів на видання із ретрофонду.

Всього за рік відділом зберігання фондів у базі даних електронного каталогу (АБІС «IRBIS» створено 1166 нових бібліографічних описів на книги з ретрофонду, доопрацьовано 540 бібліографічні записи; опрацьовано та додано зміст до 8 збірників та журналів у кількості 73 статей та розділів На брошури та книги безінвентарного обліку

працівники відділу наносять штрих-коди та створюють новий опис або приписують їх у базі даних електронного каталогу.

У 2025 році працівники відділу обслуговування гуманітарних факультетів поповнили БД ЕК на 5034 бібліографічні описи з ретрофонду головного книгосховища НБ, доопрацювали 14287 бібліографічних записів; опрацювали та додали зміст до 3280 збірників та журналів у кількості 45080 статей та розділів.

Фонд відділу обслуговування історико-соціологічних факультетів у повному обсязі відображено у БД ЕК. У 2025 році працівниками відділу було створено 1923 бібліографічні описи на книги з ретрофонду основного книгосховища НБ, доопрацьовано 1305 бібліографічний запис; опрацьовано та додано зміст до 563 збірників та журналів у кількості 9756 статей та розділів.

Працівниками відділу рідкісних видань у 2025 році було створено 35 бібліографічних записів на видання з ретрофонду бібліотеки, доопрацьовано понад 11740 бібліографічних записів; додано зміст до 450 примірників періодичних видань у кількості 3863 статті (розділи).

Всіма підрозділами у БД електронного каталогу було створено близько **36000 записів** (KV «Каталог видань», KST «Картотека статей»).

Редагування записів в ЕК здійснюють усі структурні підрозділи бібліотеки. Всього протягом звітного року було відредаговано понад **129630** бібліографічних записів.

У 2025 році продовжено роботу над створенням вбудованих автоматизованих робочих таблиць УДК. Так, всього було опрацьовано понад 6903 записи. відредаговано/перекладено близько 4918 записів, вилучено 552 записи та створено нових записів – 1433. Опрацьовувались розділи: 2 - релігія, 3 – суспільні науки, 61 – медичні науки, 64 – домоведення, комунальне господарство. Розроблені робочі таблиці та всі зміни до них відображаються у вбудованій в АБІС базі даних УДК. Паралельно відбувається переклад українською мовою структурованих записів у цій базі.

Також відповідно до Штатного формуляру УДУ імені Михайла Драгоманова, наданому відділом кадрів університету, активно доповнюється та редагується база даних ЕК «Авторитетний файл. Індивідуальні автори». Протягом звітного року І.Г. Торліним було додано нових записів 90 та відредаговано близько 405 записів згідно із штатним формуляром професорсько-викладацького складу УДУ імені Михайла Драгоманова на 2024-2025 навчальний рік.

Традиційні каталоги. За рішенням Методичної ради бібліотеки традиційні каталоги було законсервовано. Виключення діє тільки для каталогу дисертацій - друкуються картки на всі надходження. Для алфавітного каталогу, каталогів авторефератів, видань, що продовжуються; видань латиницею друкуються картки на надходження, що видані до 2022 року включно.

Протягом звітного року традиційні каталоги було поповнено на 2732 бібліографічних записів. На 01.01.2026 року обсяг алфавітних каталогів становить близько 7225123 картки (з урахуванням вилучених – 758 карток). Протягом звітного року було звірено близько 30000 титульних листів з інвентарною книгою та АК при підготовці актів на вилучення документів з фонду. Протягом звітного року було відредаговано 56002 картки генерального алфавітного каталогу бібліотеки.

Довідково-бібліографічний апарат. У 2025 році найбільшу увагу працівники інформаційно-бібліографічного відділу приділяли поповненню та редагуванню бази даних

«KST» - Картотека статей електронного каталогу Наукової бібліотеки. Загальний обсяг картотеки на 01.01.2026 становить понад **775800** записів.

Над створенням аналітичних описів в БД KST працювали й інші підрозділи бібліотеки: відділ обслуговування головного корпусу (читальний зал), відділ обслуговування історико-соціальних факультетів, відділ обслуговування гуманітарних факультетів тощо. Протягом звітного року працівниками усіх структурних підрозділів бібліотеки було додано зміст до понад 5097 примірників збірників та журналів, кількість розділів та статей становить 79539 назв, створено аналітичних описів – 21972 назви. Протягом звітного року у базі даних електронного каталогу було відредаговано близько 200 записів. Варто зазначити, що протягом року було зареєстровано та розкрито зміст понад 600 примірників електронних журналів.

Довідковий апарат відділу на 01.01.2026р. становить 1373508 карток. Систематична картотека статей (СКС) центрального корпусу законсервована і складає близько 1208827 карток. Протягом року роботи з СКС гуманітарного корпусу не проводились.

5. Сервіси для користувачів

Працюючи в умовах сучасного освітнього середовища, працівники бібліотеки розробляють і надають інформаційні послуги, відкривають простір для навчання та досліджень, зміцнюють компетентності користувачів, уможливлюють участь у нетворкінгу та суспільному житті, кваліфіковано шукають інформацію і роблять її доступною, зберігають цифрові і аналогові знання. Головним для бібліотеки є читач, повага до його запитів та потреб. В умовах воєнного стану бібліотекарі намагалися максимально задовольнити потреби користувачів, які стають більш вимогливими до бібліотечного сервісу.

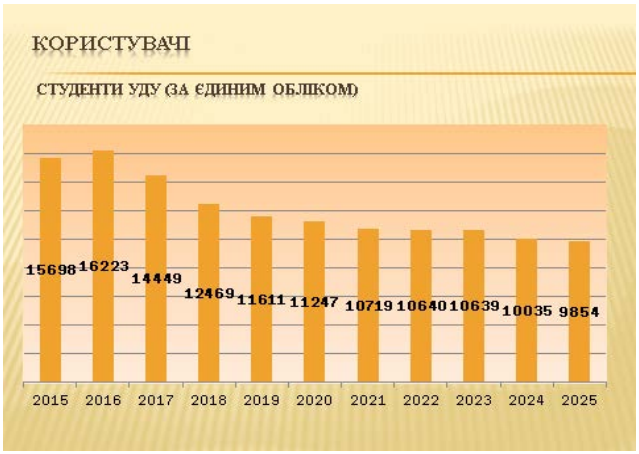
Користувачі бібліотеки.

Кількість читачів за єдиним обліком – 13881:

- Студентів – 9854
- Викладачів – 547
- Співробітників - 326
- Аспірантів, докторантів – 988
- Сторонніх – 895
- Віддалені користувачі – 1271
- Фактично обслужено читачів – 31709

Порівняльні графіки загальної кількості користувачів за єдиним обліком та студентів УДУ

З метою підтримки навчальної та наукової діяльності університету протягом звітного року було зареєстровано понад 230 вебкористувачів НБ (через підсистему онлайн реєстрації вебкаталогу).

Відвідування. Всього за рік – 663284, у тому числі звернень до вебресурсів бібліотеки – 585547. Протягом 2025 році відділом ІКТ нашої бібліотеки було продовжено фільтрацію пошукових ботів за опублікованими IP-адресами пошукових систем. За рахунок цього "відвідування" ботами не відображається у загальній статистиці, тому кількість звернень до вебресурсів (репозитарій, вебкаталог) дещо зменшилася у порівнянні зі статистичними показниками 2024 року.

У 2025 році загальна кількість фізичних відвідувань до Наукової бібліотеки становить 77737, у тому числі відвідування масових заходів – 6344. У звітному році студенти Університету навчалися у змішаному форматі, тому спостерігається незначне збільшення традиційних відвідувань бібліотеки у порівнянні з минулим роком.

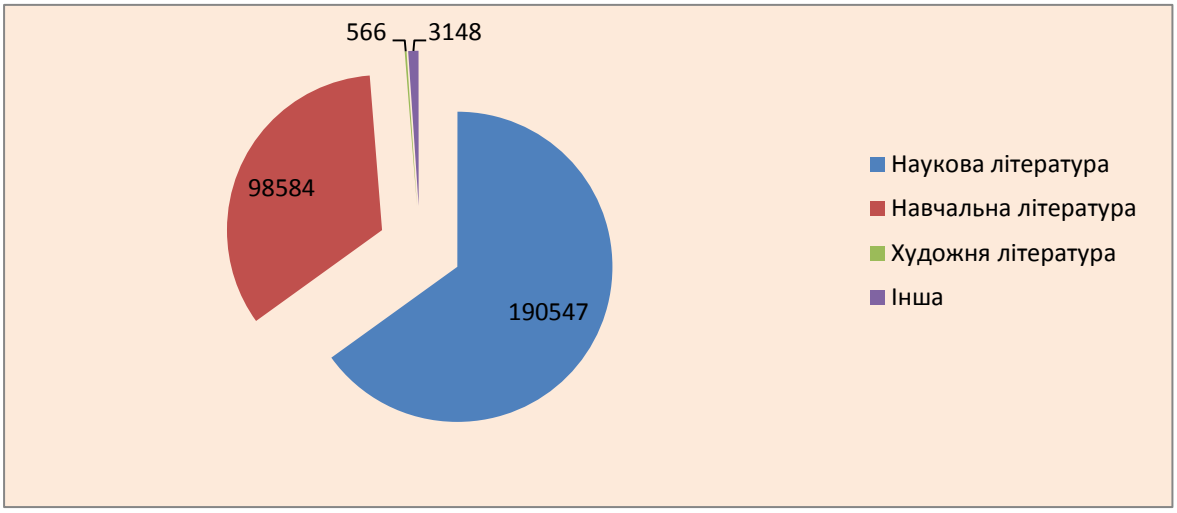
Загальна кількість відвідувань читальних залів – 60954, абонементів – 16783.

Книговидача. Протягом звітного року, у порівнянні з 2024 роком, зменшилися показники традиційної видачі документів на всіх пунктах обслуговування НБ. Варто зазначити, що кількість звернень до електронних ресурсів також значно зменшилася протягом поточного року. Це пов’язано з роботою відділу ІКТ над фільтрацією пошукових ботів.

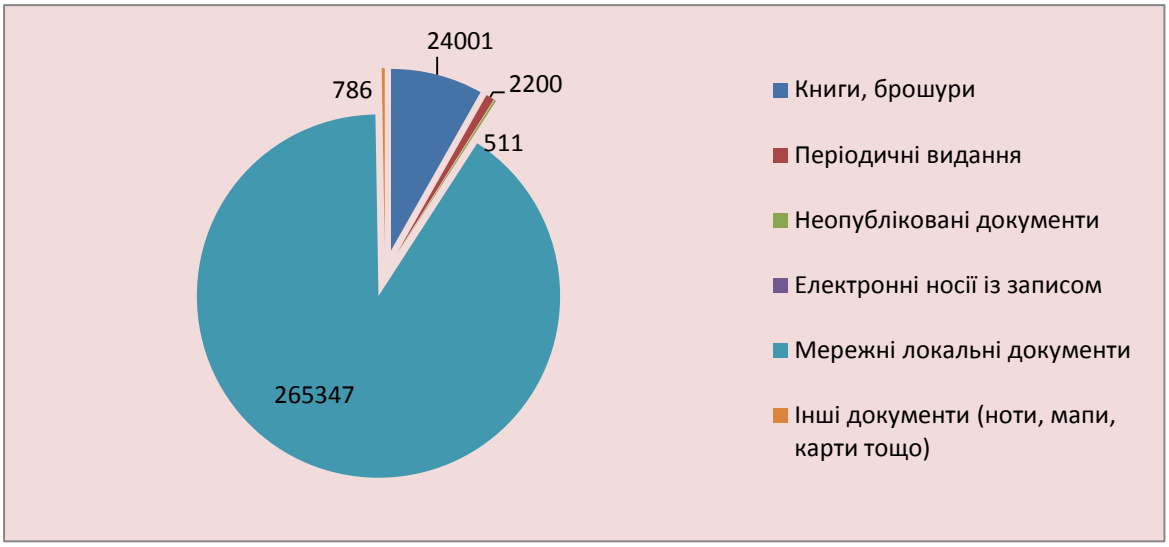
Всього видано літератури за звітний рік – 292845 документів:

- Читальні зали – 15806 прим.;
- Абонементи – 11692 прим.;
- Звернення до електронних повнотекстових ресурсів – 265347.

Книговидача за цільовим призначенням

Аналіз книговидачі за видами видань

Книгозабезпеченість. Протягом року бібліотека тісно працювала з кафедрами факультету та викладачами з питань забезпечення необхідною літературою з дисциплін, що викладають на факультетах, відслідковуються зміни у навчальних планах.

Для забезпечення користувачів інформацією про наявність у фондах бібліотеки навчальних видань, у тому числі електронних копій підручників та посібників, з окремих дисциплін, у звітному році продовжено підбір навчальної літератури для зручності пошуку за відповідним полем 61 «Дисципліна» у БД «Каталог видань». На початку навчального року перелік дисциплін традиційно було оновлено відповідно до списку наданого навчальною частиною Університету. Студентам надається максимальна змога фізично отримати потрібні підручники та посібники. Протягом звітного року було видано 395 комплектів книг.

Провідні спеціалісти бібліотеки допомагають у створенні списків рекомендованої літератури до силабусів та навчально-освітніх програм факультетів. Джерела зі списків співвідносяться з описами у базах даних ЕК та відображаються як результати пошуку за пошуковим полем Дисципліни.

Сервіси. Протягом звітного року вся робота працівників відділів обслуговування була спрямована на поліпшення обслуговування читачів, ефективне інформаційне забезпечення

наукового, навчального, виховного процесу та забезпечення комфортних умов для самостійної підготовки до семінарських занять, пошуку необхідної літератури, написання наукових робіт. Особлива увага приділялася організації онлайнових сервісів бібліотеки та дистанційного доступу до інформації.

Запис студентів до бібліотеки проводився згідно з наказами Ректора про зарахування до університету відповідно до навчальних планів факультетів у єдину базу даних читачі (RDR). У 2025 році запис студентів проводився в індивідуальному порядку або груповому у тісній співпраці зі старостами груп.

Робота з обслуговування студентів навчальною літературою здійснювалась диференційовано з урахуванням рівня навчальної підготовки і запитів користувачів. Групова видача книг проводилася із дотриманням усіх рекомендацій від Штабу цивільної оборони УДУ з огляду на впровадження воєнного стану в країні.

Працівниками абонементів були проведені розширені групові та індивідуальні бесіди зі студентами початкових курсів нового прийому обох форм навчання під час видачі літератури. Бесіди щодо правил користування бібліотекою, знайомство з сайтом бібліотеки та послугами, що надає бібліотека, проводилися також під час індивідуального запису нових читачів. Більшу частину ознайомчих заходів булу проведено в онлайновому режимі (платформа Google Meet, Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook, e-mail тощо).

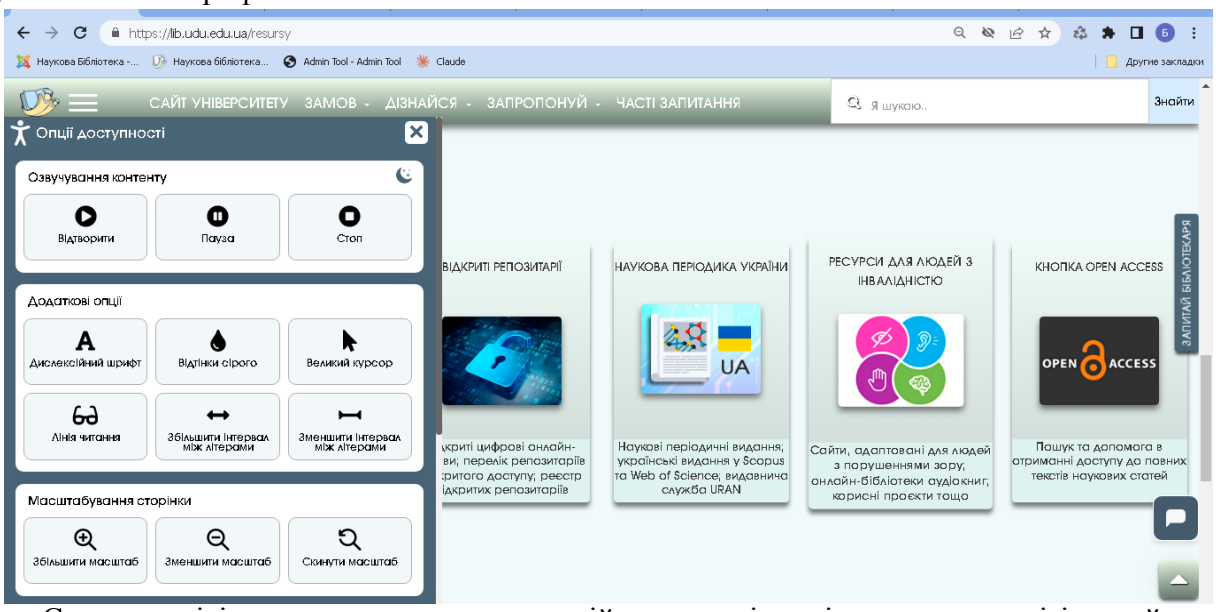
Упродовж року працівниками проводилась робота з попередження читацької заборгованості серед студентів та викладачів. Книги, які студенти із тимчасово окупованих територій України та постраждалі не змогли повернути, відповідно до довідки, списувалися актом. Для запобігання читацької заборгованості використовувались традиційні форми та методи:

- проведення бесід про правила користування бібліотекою та відповідальність за збереження літератури;
- перереєстрація користувачів на абонементах;
- опрацювання наказів про переміщення контингенту студентів;
- перегляд формулярів студентів та внесення в них відповідних поміток;
- надсилання списків боржників-студентів випускних курсів, що заборгували книги, до відповідних деканатів;
- нагадування користувачам по телефону та електронній пошті ро заборгованість.

Єдина база даних користувачів надає також змогу швидкого оформлення обхідних листків випускників на всіх пунктах видачі бібліотеки.

Електронні сервіси НБ. Доступ до мережі Інтернет з комп'ютерів, встановлених у всіх читальних залах бібліотеки, або з власних мобільних пристроїв читачів через WI-FI уже багато років є невід'ємною частиною сервісів бібліотеки. Бібліотекарі активно працюють над розширенням переліку дистанційних сервісів для академічної спільноти, виконують роль посередника між інформаційними ресурсами та користувачами, інформують їх про нові послуги, застосовуючи персональну електронну пошту, підтримують зворотний зв'язок.

Бібліотека УДУ підтримує процес збільшення ступеня участі всіх громадян у соціумі – *інклюзію*. Кожен читач може розраховувати на індивідуальну допомогу бібліотекаря. Протягом звітного року було оновлено та запроваджено блок «Опції доступності». На сайті пропонуємо перелік корисних ресурсів для людей з інвалідністю. Також у звітному році на сайті бібліотеки було впроваджено модуль «Опції доступності». Компонент включає у себе більш вдосконалений механізм озвучування контенту та підтримує спеціальний дислексійний шрифт.

Серед сервісів: замовлення консультацій для дослідників, у тому числі і онлайнових; замовлення екскурсій та організація заходів; заходи для навчання та досліджень; оформлення бібліографічних списків; визначення індексів УДК; замовлення літератури; реєстрація користувачів; електронна доставка документів; міжбібліотечний абонемент; запитай бібліотекаря тощо.

Для зручної навігації та швидкого доступу до найбільш популярного контенту та послуг бібліотеки на вебсторінці сайту НБ активно функціонують розділи-підказки «Замов», «Дізнайся», «Запропонуй», «Часті питання» (FAQ).

Обслуговування користувачів онлайн режимі відбувалося за допомогою статичної кнопки *«Запитай бібліотекаря»*. Запитай бібліотекаря (віртуальна довідка) – у будь-який зручний час користувач бібліотеки може отримати інформацію про роботу бібліотеки, її ресурси та послуги електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook Протягом звітного року за допомогою цього сервісу працівниками бібліотеки було надано близько 3345 довідок.

На вебсторінці сайту бібліотеки у розділі «Послуги» систематично оновлюється перелік сервісів, які бібліотека пропонує для користувачів та науковців. У 2025 році активно функціонував сервіс «*Замовити список літератури за темою*» (за темами дослідження / дисципліни / ОПП бібліотека готує орієнтовний перелік джерел, які є у фонді та електронному архіві Університету.), оформлення якої здійснюється через google-форму. Протягом звітного року послугою скористалося близько 400 користувачів. ». Для зручності на вебсайті на сторінці «Замовити список літератури за темою. Архів довідок», у тематичні блоки списків було додано можливість сортування списків за датою та алфавітом.

Електронне замовлення – зареєстровані користувачі можуть замовити літературу через вебкаталог на зручний пункт видачі у віддаленому режимі, а також скористатися повнотекстовими локальними ресурсами бібліотеки (Електронна бібліотека).

Замовлення на докомплектування – можливість замовлення документів, відсутніх у фонді бібліотеки для подальшого придбання бібліотекою. З метою забезпечення ефективної співпраці між бібліотекою та структурними підрозділами університету у розділі «Послуги» є можливість «Запропонувати видання» на докомплектування фонду НБ необхідною літературою.

Електронна доставка документів (ЕДД) – сервіс, за допомогою якого віддалені користувачі мають можливість отримати електронну копію статей, уривків з книг, фрагментів документів, які зберігаються у документному фонді Наукової бібліотеки НБ УДУ імені Михайла Драгоманова та на електронних носіях. Здійснювалась електронна доставка документів шляхом сканування фрагментів видань з фонду НБ. Через послугу ЕДД всього для користувачів було скановано та надіслано близько 3000 сторінок.

Міжбібліотечний абонемент (МБА) – замовлення друкованих видань чи електронних копій статей, відсутніх у фонді бібліотеки. Всупереч війні сектор МБА (відповідальна головний бібліотекар Н. Давидова) створювали оптимальні умови для користувачів бібліотеки щодо отримання наукової, навчальної та іншої інформації з книжкових фондів інших бібліотек. Обслуговувались також абоненти м. Києва, інших регіонів України.

У 2025 році на сайті бібліотеки в розділі «МБА та Електронна доставка документів» для зручності було додано дві Google-форми для замовлення видань з інших бібліотек студентами та співробітниками УДУ імені Михайла Драгоманова та для замовлення видань із фонду Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова бібліотеками-партнерами для своїх користувачів

Послугами МБА та ЕДД користувались 140 абонентів. Це бібліотеки наукових установ та навчальних закладів міста, викладачі, аспіранти, магістри, студенти університету, які потребують оперативного отримання інформації.

Протягом звітного року період послугами МБА скористалися 55 користувачів нашого університету. Від читачів УДУ надійшло близько 134 замовлення.

К-сть абонентів МБА, ЕДД	140
К-сть документів, отриманих з інших бібліотек	64
у т.ч. сторінок електронних копій	639
К-сть виданих документів іншим бібліотекам	240

Наукова бібліотека є абонентом загальнодержавних центрів МБА і активно використовує їх документальні ресурси при відсутності потрібних видань у власних фондах. У звітному році бібліотека активно співпрацювала із такими установами: Національна бібліотека ім. Вернадського; Національна історична бібліотека України; Наукова бібліотека імені М. Максимовича КНУ імені Т. Г. Шевченка; Публічна бібліотека ім. Лесі Українки; Бібліотека КНЕУ; Бібліотека інституту мовознавства імені О. О. Потебні; ДНПБ імені В. О. Сухомлинського; Бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування; Національна бібліотека України для дітей; Бібліотека НАПН України (інститут психології ім. Г. С. Костюка), Науково-технічною бібліотекою НУХТ, Науково-технічною бібліотекою НАУ, тощо.

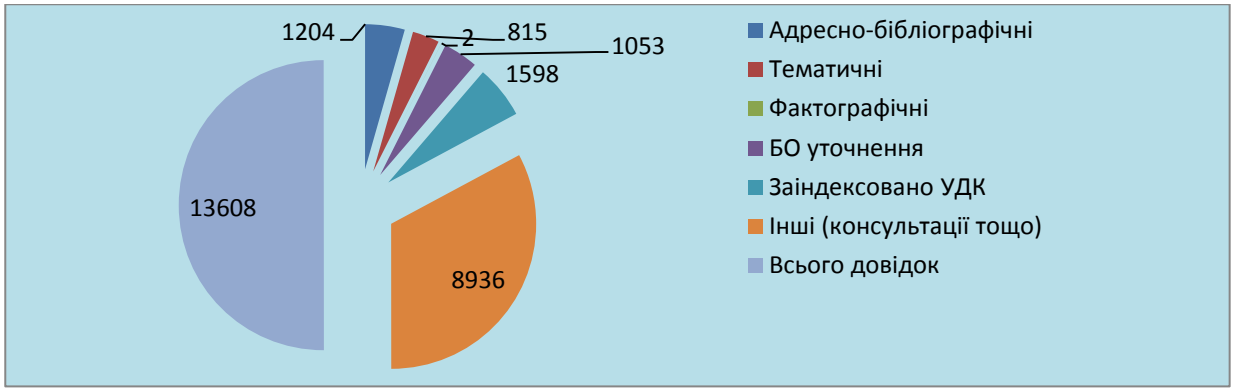
Крім цього бібліотека університету абонується в інших бібліотеках міста. Це бібліотеки таких установ, як Київська музична академія ім. П. І. Чайковського, Київський національний лінгвістичний університет, Музичне училище імені Р. М. Глієра, Інститут мистецтвознавства імені М. Рильського, Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, Інститут обдарованої дитини НАПН України,

Інститут психології, Центральний державний історичний архів України, Інститут журналістики, Київський національний університет технологій та дизайну, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. Налагоджується співпраця із бібліотеками та установами інших міст України, зокрема з бібліотекою Національного педагогічного університету (м. Черкаси), бібліотекою Одеського державного екологічного університету, Житомирською обласною універсальною бібліотекою ім. О. Ольжича, бібліотекою Криворізького державного педагогічного університету, Науковою бібліотекою Ужгородського національного університету тощо.

Інформаційно-довідкова робота. Довідково-бібліографічне обслуговування динамічно трансформується під впливом цифрових технологій. Тому воно є найбільш перспективним напрямком у бібліотечно-інформаційній діяльності.

Протягом звітного року працівниками бібліотеки було виконано **13608** довідок. У тому числі 5523 довідок – в автоматизованому режимі (за допомогою електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook тощо). Протягом звітного року провідними спеціалістами бібліотеки було надано близько 3030 віртуальних бібліографічних довідок.

Довідки

Працівниками відділу, зокрема завідувачем відділу Левченком Ю.І. було підготовлено понад 160 письмових довідок для студентів та професорсько-викладацького складу університету загальним обсягом 8240 назв рекомендованих примірників.

Для ректора підготовлено 10 випусків Інформаційного бюлетеня (ДЗК) загальним обсягом 595 назв за темами: «Освіта в умовах сучасної війни», «Філософія освіти», «Вища освіта», «Організація і управління вищою освітою», «Міжнародні зв'язки», «Нова українська школа», «COVID-19 та освіта», «Соціологія суспільства» тощо.

Підтримка освіти та досліджень. Бібліотека підтримує політику відкритого доступу та збалансований і динамічний підхід до питань інтелектуальної власності у своїй діяльності. З метою підтримки освіти та наукових досліджень в університеті активно проводилась робота з науковцями щодо:

- визначення потреб користувачів для поширення власних наукових доробків в інформаційному середовищі;
- розміщення результатів наукових досліджень науковців Університету в електронному архіві відкритого доступу ENPUIR;
- вибору видання для опублікування результатів досліджень;
- оформлення публікацій відповідно до вимог конкретних вітчизняних та міжнародних видань;

- забезпечення належної ідентифікації наукових і науково-педагогічних працівників в міжнародному науковому просторі: створення та синхронізація наукових профілів у міжнародних базах даних, Google Scholar; отримання ідентифікаційного номера науковця в ORCID;

- визначення наукометричних показників авторів (індексу цитувань та індексу Гірша) за даними наукометричних платформ Scopus, Web of Science;

- створення сторінок у Вікіпедії з посиланнями на електронний архів Університету

- консультування щодо роботи з архівами відкритого доступу, освітніми, науковими веб-ресурсами та сервісами;

- консультування щодо роботи наукометричними базами даних (Scopus, Web of Science);

- консультування щодо роботи з бібліографічними менеджерами EndNote, Mendeley, програмами транслітерації;

- визначення індексу УДК до кваліфікаційних робіт, статей та наукових видань тощо.

Визначення індексів УДК – можливість замовити визначник за за таблицями Універсальної Десяткової Класифікації (УДК) для своєї наукової роботи. Протягом 2025 року на замовлення користувачів біло складено **1598** індексів. Індекси УДК для статей визначає відділ інформаційно-бібліографічної роботи (Ю. І. Левченко) для книг та дисертацій – відділ каталогізації ресурсів (Ю. П. Майорова, Л. М. Стеблина).

Створення профілів дослідників – можливість створити, оптимізувати та синхронізувати унікальні профілі дослідника в ORCID, Scopus, Web of Science та Google Scholar з допомогою бібліотекаря.

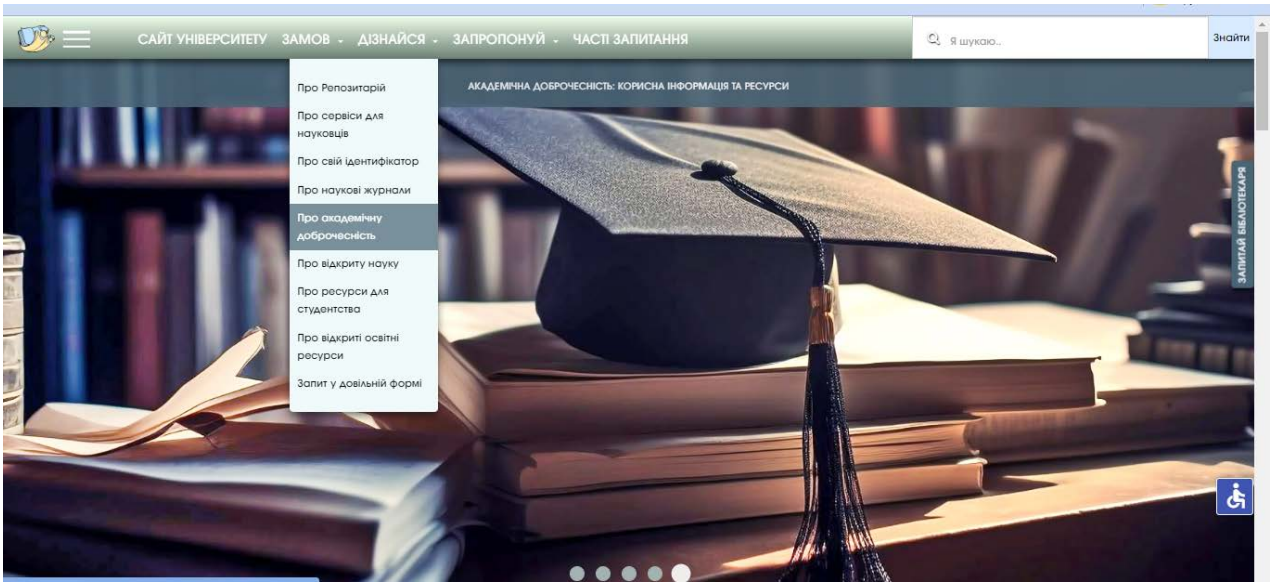

У звітному році активною була робота з таблицею з «Персональними ідентифікаторами науковців УДУ імені Михайла Драгоманова». Так, було відредаговано понад 440 записів та додано близько 80 нових записів. На кінець звітного року вкладений перелік відображає інформацію про 537 науковців УДУ. Важливо, що кожен із ідентифікаторів науковця (ORCID, Google Академія, Scopus ID, Research ID (WoS), ResearchGate) з активними лінками на персональні профілі. Таблиця представлена на сайті бібліотеки у розділі «Науковцю».

Оскільки дослідники все частіше займаються відкритою наукою, цитування даних стало потенційним механізмом оцінювання та винагородження за обмін даними та їх повторне використання в академічних оцінюваннях. На сайті бібліотеки було створено розділ Відкрита наука (Open Science).

НБ бере активну участь у популяризації політик академічної доброчесності в Університеті. *Академічна доброчесність* – це моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства. Поняття «академічної доброчесності» включає в себе такі цінності, як запобігання шахрайству, фальсифікації та

плагіату; підтримку академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях і науковому видавництві. На сайті НБ функціонує розділ «Академічна доброчесність». Спільно з кафедрою журналістики на YouTube каналі створено Університетський лекторій «Академічна доброчесність» - цикл із 4 відеолекцій.

Працівники систематично навчаються на курсах підвищення кваліфікації, що стосуються питань академічної етики, правил посилання на першоджерела, правил оформлення списків використаної літератури.

Комунікація. Заходи. Значну роботу проводить бібліотека щодо проведення консультацій, семінарів та тренінгів.

Консультації. Провідні бібліотекарі надають вичерпні консультації щодо розміщення наукових та навчальних праць у репозитарії для науково-педагогічних працівників університету. Протягом звітного року працівниками бібліотеки було надано науковцям понад 1300 консультацій з питань самоархівування наукових та навчальних праць. Під час воєнного стану консультації надавалися переважно в онлайновому режимі, за допомогою електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Zoom, Google Meet, Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook тощо. За звітний рік було надано близько 2630 консультацій з питань використання інформаційно-пошукових систем, у тому числі в режимі онлайн: через платформу Google Meet, Zoom тощо.

Бібліотека пропонує для студентів, співробітників та викладачів навчання із питань користування ресурсами чи послугами бібліотеки. Працівники бібліотеки систематично проводять онлайнові та офлайнові консультації для науковців університету щодо створення унікального профілю вченого та використання міжнародних баз даних для під час роботи з власними науковими дослідженнями.

Наукова бібліотека активно співпрацює з іншими структурними підрозділами університету. З метою задоволення інформаційних потреб для молодих науковців систематично організовуються тематичні освітні зустрічі.

Такі зустрічі відбуваються в онлайновому та змішаному форматах. Для студентів-першокурсників, для магістрів, аспірантів було проведено 65 вебінарів через платформу Google Meet про ресурси та сервіси НБ для забезпечення навчального процесу та наукової діяльності студентів.

18 березня 2025 року спільно з Інститутом перепідготовки та підвищення кваліфікації (директор Сергієнко В. П.) було проведено науково-практичний семінар «Доступ до інформаційних ресурсів та баз даних»;

19 березня – онлайн-семінар «Особливості бібліотечного фондоутворення» для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»;

28 березня – онлайн-семінар «Цифрові технології та бібліотека у науковій роботі» для студентів Факультету психології;

1 квітня – онлайн-семінар «Академічна доброчесність: етика, відповідальність, успіх» для студентів Педагогічного факультету та факультету іноземної філології;

27 жовтня – онлайн-зустріч в рамках Науково-дослідницької практики для магістрів фізичної культури і спорту тощо.

Протягом поточного року було проведено ряд навчальних вебінарів для студентів, магістрантів та аспірантів Педагогічного факультету та факультету Фізичного виховання і

спорту, Природничо-географічного факультету, Факультету української філології, навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики, навчально-наукового інституту політології та права тощо. Всього присутніми на таких зустрічах було понад 650 учасників тощо.

Протягом поточного року було проведено ряд навчальних вебінарів для студентів, магістрантів та аспірантів Педагогічного факультету та факультету Фізичного виховання і спорту, Природничо-географічного факультету, Факультету української філології, навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики, навчально-наукового інституту політології та права тощо. Всього присутніми на таких зустрічах було понад 700 учасників.

Для студентів-першокурсників, для магістрів, аспірантів було проведено близько 35 вебінарів через платформу Google Meet про ресурси та сервіси НБ.

Наукова бібліотека є базою для проходження практики студентів з різних факультетів. Протягом звітного року у бібліотеці проходили практику близько 140 студентів психологів, філологів, документознавців.

Культурно-мистецькі заходи. Сьогодні університетська бібліотека стала осередком не тільки інформації для викладачів та студентів, де можна ознайомитись з усіма загальнодоступними достовірними електронними інформаційними ресурсами, а й місце для проведення різноманітних заходів для студентської молоді. Попри війну бібліотека сприяє формуванню інформаційного простору відкритих зон для свої користувачів. У 2025 році було проведено близько 620 екскурсій/зустрічей зі студентами, у тому числі організованих для невеликих груп та індивідуальних в онлайн та офлайн форматах.

Читальний зал №2 (головний корпус УДУ), а також читальні зали відділу обслуговування гуманітарних факультетів використовується викладачами для проведення

онлайн/офлайн зустрічей, конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів.

У залах бібліотеки проводять літературні вечори, творчі майстер-класи, виставки, зустрічі з письменниками, освітні тренінги тощо. Такий підхід допомагає залучити нову аудиторію і зробити бібліотеку сучасним простором для розвитку та спілкування.

У приміщенні бібліотеки університету систематично проводяться поетичні вечори «Віршоманія», організатором яких є народний театр «Вавилон» на чолі з керівником І. В. Савченко. Так, протягом 2025 року систематично проводилися зустрічі молодих поетів та письменників.

Під керівництвом Андрусишина Б. І. у приміщенні читального залу головного корпусу систематично відбуваються засідання гуртка «Політика і право для студентства. Держава і релігія».

19 вересня кафедрою дизайну під керівництвом Вовк А.А. було проведено майстер-клас для студентів з медіаграмотності, 23 вересня - творча зустріч з Тімлідом компанії True Play, а 25 вересня - творча зустріч з дизайнером Віталієм Махонько »Ведення комерційних об’єктів в сфері креативної індустрії».

25 вересня під керівництвом Дерман Л. М. для студентів Факультету технологій та дизайну було проведено майстер-клас «Технології паперопластики».

22 жовтня - майстер-клас «Мистецтво вражень» для студентів факультету технологій та дизайну, організатор – Іщенко С. М. тощо.

23 жовтня 2025 року кафедрою методології та методики суспільних дисциплін (під очільництвом проф. Ігоря Анатолійовича Коляди) спільно з відділом обслуговування історико-соціальних факультетів Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова була проведена презентація *книги І. Коляди «Бешкетник із козацьким духом. Роман Солоха «Більбо» та його побратими". Київ,2025. 437 с. із серії «Нескорені українці».* Книга присвячена випускнику Історичного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова, який з початком навали рашистської орди у 2014 році у перших лавах став на захист Батьківщини й загинув у липні 2022 року за свободу України. З глибокою вдячністю й шаною згадуємо його ім'я, адже такі історії – не лише Пам'ять, а й частина нашої спільної Історії боротьби й Гідності.

У бібліотеці гуманітарного корпусу постійно діє художня експозиція, де представлені роботи талановитих студентів спеціальності «Образотворче мистецтво» (педагогічний факультет). Виставка регулярно оновлюється, що демонструє різноманітні стилі та напрямки молодіжної творчості.

Бібліотека також сприяє формуванню інформаційного простору відкритих зон для своїх користувачів.

На абонементах бібліотеки експонується та систематично оновлюються виставки нових надходжень.

До всіх загальноуніверситетських наукових заходів працівники бібліотеки готують тематичні виставки книг, у тому числі і віртуальні (представлені у розділі «Колекції». Так. у звітому році було підготовлено виставки на вшанування пам'яті академіка Синьова В. М. (Конференція «Віктор Миколайович Синьов - грані особистості : вчитель, митець, вчений»); до 90 річчя Соботович Є.Ф. - доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України; до конференції «Освіта і наука 2025» (організатор Інститут політології та права) тощо.

Бібліотека тісно співпрацює з Музеєм історії УДУ імені Михайла Драгоманова. Щорічно разом із екскурсіями бібліотекою музей відвідують абітурієнти, студенти, викладачі, випускники, гості вузу із зацікавленням слухають екскурсії, занурюючись в атмосферу університетського минулого починаючи з 1834 року і до наших часів.

**Див. Додаток. Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки. Перегляди літератури, презентації. Масові заходи.*

Представлення бібліотеки у соціальних мережах. Популяризація. Цифровізація інформаційних ресурсів зумовила суттєві зміни в системі інформаційних комунікацій. Для популяризації своїх послуг та заходів бібліотека активно застосовує можливості соціальних мереж та віртуальних каналів комунікації. Так, на сторінках Наукової бібліотеки у

соціальних мережах **Facebook** (понад 1100 читачів), **Instagramm** (432 підписники) систематично розміщується корисна інформація для науковців, представляються віртуальні виставки, публікації про окремі нові видання, що надійшли до бібліотеки, або були подаровані авторами. Така взаємодія сприяє розширенню аудиторії та підвищення інтересу до бібліотеки, забезпечує доступність до інформації та до бібліотечних ресурсів, що сприяє збільшенню користувачів.

У звітному році офіційний **Telegram**-канал бібліотеки (59 підписників), став новим інструментом комунікації з читачами. Канал використовується для оперативного інформування про нові надходження, заходи, акції та інші важливі новини бібліотеки.

Під час воєнного стану взаємодія з користувачами через соціальні мережі стала особливо активною та затребуваною.

На офіційному **YouTube** каналі НБ розміщено низку промо роликів про роботу бібліотеки, відеозаписи цікавих заходів, відеопрезентації та відеоогляди книжкових виставок тощо.

Наукова бібліотека представлена у мережі **хабів цифрової освіти** на порталі Дія. Цифрова освіта. Це дає можливість кожному громадянину завітати до нашої бібліотеки, безкоштовно отримати доступ до сайту Дія. Цифрова освіта та пройти навчання з цифрової грамотності.

Для популяризації іміджу Бібліотеки її ресурсів та сервісів систематично оновлюється інфографіка на всіх пунктах обслуговування, готуються рекламні матеріали.

Директор НБ Савенкова Л.В. бере активну участь у процесі проходження акредитації освітніх програм на всіх факультетах УДУ.

6. Наукова робота

Бібліотека систематично організовує перегляд вебінарів від Clarivate Analitics та Elsevier для науково-педагогічних працівників, інформує про проведення онлайнових заходів представником компанії Clarivate Analitics в Україні Іриною Тихонковою (Web of Science) та офіційним тренером Elsevier в Україні Мариною Назаровець (Scopus).

У 2025 році Наукова бібліотека була співорганізатором та учасником конференцій:

28 жовтня – «XIX Всеукраїнська науково-практична конференція до Дня української писемності і мови» (під керівництвом факультету української філології імені Андрія Малишка).

VI Всеукраїнська науково-практична конференцію «Інформаційна діяльність: історія, сьогодення, майбутнє» (спільно з викладачами та студентами спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа);

У 2025 році працівники НБ брали участь в організації та були учасниками багатьох міжнародних та всеукраїнських наукових та науково-освітніх заходів. Участь у конференціях дає неоціненну можливість обмінятись професійним досвідом, залучитись до нових проектів, ознайомитись з новими ресурсами, зокрема електронними, використання

яких у бібліотеках значно розширює перелік послуг для користувачів, об’єднатись з іншими бібліотеками з метою впровадження новітніх технологій в роботу бібліотек. Опановуючи всі сучасні досягнення, використовуючи досвід провідних бібліотек світу, бібліотекарі помітно змінюють форми роботи бібліотеки, чим сприяють популяризації наукових здобутків українських вчених в світі:

- XII Міжнародна конференція «Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта: майбутнє твориться сьогодні», 26 лютого – 1 березня 2025 р., змішаний формат;
- XIV Всеукраїнські (з міжнародною участю) драгоманівські читання молодих істориків «Україна в європейській та світовій історії: сучасний науковий та освітній дискурс», 21 березня 2025 р.;
- XV Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотека і книга в контексті часу», 22-24 квітня 2025 р., змішаний формат;
- Всеукраїнська конференція «Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету». УДУ імені Михайла Драгоманова, 19 травня;
- XIV Всеукраїнська онлайн-школа бібліотечного журналіста: «Штучний інтелект у бібліотечних медіа: тренд чи необхідність?», 20–23 травня 2025 р.;
- Міжнародна конференція «Localising the Sustainable Development Goals through Museums and Libraries III», 28 травня 2025 р., онлайн;
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «VI ОдесаБібліоСаміт», 6-8 червня 2025 р., змішаний формат;
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Інституції національної пам’яті та глобальне партнерство в збереженні культурної спадщини», Одеська національна наукова бібліотека, 21-22 серпня, 2025 р.;
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Інституції національної пам'яті та глобальне партнерство в збереженні культурної спадщини», 21-23 серпня 2025 р., м. Одеса, змішаний формат;
- XV Львівський міжнародний бібліотечний форум «Бібліотека: довіра і відповідальність», 16-20 вересня 2025 р., змішаний формат;
- X Міжнародна конференція «University Library at a New Stage of Social Communications Development», 9-10 жовтня 2025 р.;
- IV Міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2025», 22-23 жовтня 2025 р., онлайн;
- XXVIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Короленківські читання», 22–23 жовтня 2025 р.;
- Міжнародний тиждень Відкритого Доступу 2025. НаУКМА, 24 жовтня. 2025 р.;
- Всеукраїнська VI науково-практична конференція, присвяченій 105-річчю НБ ХНМУ «Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі» 25-29 жовтня, 2025 р.;
- XIX Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю до Дня української писемності й мови «Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі». УДУ імені Михайла Драгоманова, 28 жовтня 2025 р.;
- VI науково-практична конференція «Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі», 28-29 жовтня 2025 р.;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Поєднати минуле, сучасне й майбутнє»: краєзнавство на захисті історико-культурної спадщини України», 5-6 листопада 2025 р.;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «VIII краєзнавчі читання пам’яті Петра Тронька». Національна історична бібліотека України, 6 листопада 2025 р.;
- III Всеукраїнська наукова конфереція «Борисенківські читання». УДУ імені Михайла Драгоманова, 21 листопада 2025 р.;
- Всеукраїнська наукова конференція «Друга світова війна в історії країн та народів Східної Європи з нагоди 80-ї річниці завершення Другої світової війни». Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 27 листопада 2025 р.;

- Щорічна конференція ВГО Українська бібліотечна асоціація, 19-21 листопада 2025 р., змішаний формат тощо.

У квітні 2025 року працівники НБ взяли участь у заняттях з охорони праці та безпеки життєдіяльності на тему: «Що робити, якщо людина опинилась на відкритій місцевості під час обстрілу, якщо людина в приміщенні, а також ризики, пов'язані із вибухонебезпечними предметами».

З метою перевірки власного рівня професійних компетентностей протягом листопада всі працівники також проходили тестування на національній онлайновій платформі «Дія. Освіта» Цифроґрам для бібліотекарів».

Участь у конференціях дає неоціненну можливість обмінятись професійним досвідом, залучитись до нових проектів, ознайомитись з новими ресурсами, зокрема електронними, використання яких у бібліотеках значно розширює перелік послуг для користувачів, об’єднатись з іншими бібліотеками з метою впровадження новітніх технологій в роботу бібліотек. Опанувавши всі сучасні досягнення, використавши досвід провідних бібліотек світу, бібліотекарі помітно змінюють форми роботи бібліотеки, чим сприяють популяризації наукових здобутків українських вчених в світі (Цифровий репозитарій, доступ до світових баз даних, допомога у створенні/редагуванні/синхронізації наукових профілів ORCID, Scopus, Web of Science, Google Scholar, інформація про наукові журнали для опублікування статті, складання бібліографічних списків до публікації за допомогою міжнародних бібліографічних менеджерів EndNote, Mendeley та інших).

Бібліотекарі запрошували науково-педагогічних працівників та самі брали участь у проведенні онлайнових заходів представником компанії Clarivate Analitics в Україні Іриною Тихонковою (Web of Science) та офіційним тренером Elsevier в Україні Мариною Назаровець (Scopus У 2025 році бібліотекарі систематично брали участь у вебінарах та практичних заняттях, присвячених роботі на платформі ORCID. Оскільки ORCID використовує унікальні ідентифікатори, які не змінюються з часом, усі наукові доробки будуть завжди пов’язані з авторами.

Працівники бібліотеки взяли безпосередню участь у заходах, Міжнародний тиждень Відкритого Доступу 2025 Цьогорічна тема — «Who Owns Our Knowledge?» («Кому належить наше знання?») — спонукає до відкритої розмови про те, як відкритий доступ може сприяти справедливому обміну знаннями, долати суспільні нерівності та підтримувати принципи відкритої науки.

Під час обговорень учасники розглядали нові методики оцінювання наукової діяльності, важливість відкритого доступу до даних, обговорювали роль інституційних репозитаріїв, блокчейн (технологія зберігання даних у вигляді ланцюжка блоків), відкриті дані для досліджень, принципи FAIR для дослідницьких даних тощо.

Науково-бібліографічна робота. Протягом звітного року співробітники відділу працювали над створенням науково-допоміжних покажчиків з історії університету і наукового внеску професорсько-викладацького колективу у скарбницю знань України – це біобібліографічні покажчики серії «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова» і бібліографічні покажчики друкованих праць науковців університету. Всі видані покажчики представлені у репозитарії університету. Так, за звітний рік у серії «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова» завідувачем відділу Левченко Ю. І. та провідним бібліотекарем

Тарасовою Н.І. підготовлено та передано до друку біобібліографічні покажчики про наукову діяльність професорів університету:

Віктор Миколайович Синьов : біобібліографічний покажчик / за наук. ред. Є. П. Синьова, І. О. Сасіна, І. С. Маркусь ; упорядник бібліогр. списку Н. І. Тарасова ; бібліографічне редагування С. О. Задорожна ; Мін-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 130 с. – Серія «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

Юрій Григорович Кондратьєв : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека ; наук. ред. : Г. О. Торбін ; упоряд. : Ю. Левченко, М. Безсмертний. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 107 с.

Світлана Володимирівна Шевчук : біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження та 45-річчя в УДУ імені Михайла Драгоманова / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. : Н. І. Тарасова ; автор біогр. статті : Л. В. Таран ; бібліогр. ред. : І. В. Позднякова, О. Л. Хархун. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 117 с. – Серія «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

Богдан Іванович Андрусишин : біобібліографічний покажчик до 65-річчя від дня народження, 50-річчя науково-педагогічної діяльності, 40-річчя в УДУ імені Михайла Драгоманова / Мін-во освіти і науки України; Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека; упоряд.: Н. І. Тарасова, бібліогр. ред.: О. Л. Хархун. − Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025.− 3-є вид. - Доповнене за 10 років. - 170 с., портрети. − Серія: «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

Микола Іванович Шут : біобібліографічний покажчик до 60-річчя науково-педагогічної діяльності в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова. – 3-є вид., перероблене і доповнене / Мін-во освіти і науки України; Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Факультет математики, фізики та інформатики, Кафедра загальної та прикладної фізики ; Наукова бібліотека / упоряд. бібліогр.: Н.І.Тарасова; відп.: Т.В.Михалік. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – портрет, фото. – Серія «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

У 2025 році було видано: Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Українського державного університету імені Михайла Драгоманова за 2023-2024 рр. / Мін-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – Вип. 18. – 179 с.

У 2025 році створено четверту частину рекомендаційного бібліографічного покажчика Російсько-українська війна. Ч. 2.3. Повномасштабна війна (24 лютого 2022 – …) : книги 2024 року видання : рекомендаційний бібліографічний покажчик / уклад. Ю. І. Левченко ; Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека. – електронне видання. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 60 с.

Також працівники відділу інформаційної та бібліографічної роботи у 2025 році надавали бібліографічну допомогу Бібліотеці Волинського національного університету імені Лесі Українки щодо підготовки біобібліографічного покажчика Едуарда Станіславовича Вільчковського, який у 1982-1995 рр. був викладачем нашого університету.

Протягом звітного року працівники бібліотеки брали участь у проєкті «Історична пам’ять Драгоманівського університету», започаткованого спільно з кафедрою педагогіки та психології вищої школи УДУ імені Михайла Драгоманова Кожен із науковців, діяльність

яких пов'язана з університетом зробили свій вклад у розбудову не лише університету, а й усієї педагогічної науки в Україні. Універсальна енциклопедія Вікіпедія містить біографії та відомості про діяльність багатьох історичних особистостей та відомих сучасників. Науковою бібліотекою УДУ імені Михайла Драгоманова було додано та упорядковано у Вікіпедії статтю «Бенюмов Всеволод Михайлович. Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Бенюмов_Всеволод_Михайлович ».

У звітному році працівниками бібліотеки було підготовлено та опубліковано 11 наукових праць *(Додаток 2. «Видання та публікації бібліотеки»).*

7. Науково-методична робота.

Управління кадрами. У звітному році адміністративний апарат НБ задля підвищення ефективності функціонування бібліотеки, забезпечення її роботи та розвиток у відповідності до змін у суспільстві застосовував правила управління та належної організації роботи. Протягом звітного року було розроблено «Стратегію розвитку Наукової бібліотеки 2024-2028 рр.» (затверджено Вченою радою Університету 28 березня 2024 р.)

Серед основних напрямів розвитку бібліотеки виокремлено підтримку освітньої та науково-дослідницької діяльності; створення та розвиток безпечного, доступного, комфортного та творчого простору; формування та розвиток актуальної колекції інформаційних ресурсів; удосконалення процесів та послуг; розвиток людського капіталу, підвищення ефективності внутрішньої комунікації; розвиток наукової діяльності, спрямованої на практичне впровадження її результатів у роботу бібліотеки.

Щомісяця проводилися засідання науково-методичної ради НБ на чолі з директором. У 2025 році було проведено 11 засідань науково-методичної ради в онлайновому режимі за допомогою платформи Google Meet та у режимі офлайн. Приділялась увага всім напрямкам бібліотечної роботи. Зокрема, особливостям проведення перевірки /переобліку фонду, роботи з рідкісними виданнями та колекціями, змінам в обслуговуванні читачів у зв'язку з воєнним станом, обговоренню нових сервісів для науковців, комплектуванню та обліку електронних ресурсів тощо.

У звітному році було розроблено та затверджено пакет організаційних та інструктивних документів щодо роботи з Цифровим репозитарієм на ПЗ : DSpace 8.1 із надбудовою CRIS (Current Research Information System).

Протягом звітного року було розроблено, відредаговано та затверджено такі нормативно-інструктивні документи:

- «Положення про єдиний бібліотечний фонд Наукової бібліотеки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова»;
- «Порядок реєстрації користувачів онлайн»;
- «Розміщення робіт у Цифровому репозитарії : інструкція користувача»;
- Шаблон «Акту перевірки фонду Наукової бібліотеки»тощо.

Внесено ряд уточнень та змін в загальні технологічні інструкції щодо роботи по роботі з АБІС «IRBIS».

Для оптимізації процесу індексування документів за УДК відділ каталогізації продовжує працювати над робочими таблицями відповідності.

Двічі на рік для працівників НБ проводиться плановий інструктаж з питань охорони праці, цивільної оборони та захисту працівників.

Протягом року адміністрацією НБ надавалась методична та практична допомога з питань організації впровадження інформаційних технологій, автоматизації бібліотечних процесів, надавались консультації новим працівникам та бібліотекарям, які не мають бібліотечної освіти. Здійснювався моніторинг технологічних процесів, якісний та кількісний аналіз бібліотечних процесів (плани, звіти), контролювалися основні планові показники та підвищення кваліфікації.

Завідувачі відділів традиційно проводили аналіз використання бюджету робочого часу. Через впровадження воєнного стану в нашій країні частина працівників працювали у дистанційному режимі, тому основна увага приділялася комплектуванню та роботі з електронними ресурсами, процесам електронної каталогізації та редагуванню БД ЕК.

Близько 15% від загального бюджету робочого часу становлять невиробничі витрати: відпустки за власний рахунок, листки непрацездатності працівників.

Підвищення кваліфікації.

Підвищення кваліфікації, вміння орієнтуватись у світі новітніх технологій завжди у полі зору працівників бібліотеки. Протягом звітного року бібліотекарі продовжували підвищувати професійну кваліфікацію: брали участь у форумах, конференціях, науково-практичних семінарах, нарадах та інших заходах присвячених розвитку та трансформації бібліотек освітянської галузі. Учасниками заходів були працівники керівного складу, провідні фахівці бібліотеки та молоді бібліотекарі.

У 2025 році навчання за різними напрямками пройшли 20 працівників. Вони взяли участь у семінарах, конференціях, майстер-класах, тренінгах, школах УБА, які проводились у бібліотеках м. Києва, інших містах України. Загальна кількість сертифікатів про підвищення кваліфікації бібліотекарів у 2025 році нараховує понад 40 одиниць.

Систематично проводились заняття у відділах за відповідними напрямками роботи: використання електронних сервісів бібліотеки при обслуговуванні користувачів, робота з наукометричними базами даних, переваги використання вебкаталогу, робота в АБІС тощо.

Протягом звітного року працівники НБ прослухали ряд онлайнових курсів та вебінарів на різних платформах: Zoom, Google Meet, Prometheus, Coursera, Microsoft Teams, ВУМ, «Дія. Цифрова освіта» тощо та отримали сертифікати.

З метою перевірки власного рівня професійних компетентностей протягом вересня-листопада всі працівники також проходили тестування на національній онлайновій платформі «Дія. Освіта» Цифроград для бібліотекарів».

Міжбібліотечна співпраця. *Участь у професійних організаціях.* Українська Бібліотечна асоціація - офіційний партнер Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова.

Працівники Наукової бібліотеки є активними членами Української бібліотечної асоціації (15 бібліотекарів), беруть участь у розробці проектів УБА, проведенні конференцій, форумів, залученні офіційних партнерів, відвідують заходи організовані асоціацією, навчаються на семінарах, тренінгах та майстер-класах, а саме:

- «Вікімарафон 2025». Вікіпедія, 25 січня;
- «Не забороняйте штучний інтелект! Це нечесно!»: відкрита лекція про штучний інтелект та академічну доброчесність. Бібліотека УКУ. 28 січня;
- Вебінар «Resilience and open education: supporting Ukrainian librarians during wartime», 13 лютого;
- Відкрита лекція «Штучний інтелект; бібліотека-архів Олександра Пріцака. Бібліотека Тетяни та Олельяна Максимовичів Києво-Могилянської академії», 25 лютого;

- «Пересоницьке Євангліє. Витоки і сьогодення» презентація Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого, 6 березня;
- Науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану», 10 березня;
- Симпозіум «Збереження інформації як спротив: українські бібліотеки документують досвід війни», 13 березня;
- Вебінар «Як автоматизувати управління дослідницькими даними: цифрові сервіси» (Наукова бібліотека імені М. Максимовича), 19 березня;
- Вебінар «Відкрита наука: мета, завдання та принципи. Основні принципи FAIR даних у життєвому циклі наукового дослідження». (ДНТБ), 11 квітня;
- Круглий стіл «Міжнародні правила каталогізації: перспективи використання в бібілотеках України», Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого, 23 квітня;
- Вебінар «Ефективніші дослідження за допомогою штучного інтелекту: як Web of Science підтримує інновації», 24 квітня;
- Вебінар «Управління даними досліджень: кращі практики організації, зберігання та поширення». ДНТБ, 7 травня;
- Вебінар «Як створити ел. бібліотеку в університеті і не порушити авторських прав?», 5 травня;
- Вебінар «До Міжнародного дня боротьбі за права осіб з інвалідністю» ВГО УБА, 5травня;
- Вебінар «Управління даними досліджень: кращі практики організації зберігання та поширення», ДНТБ України, 7 травня;
- Вебінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах військового стану». ДНТБ, 12 травня;
- Вебінар «Міжнародна співпраця науковців України в дзеркалі наукометрії: До Міжнародного дня науки» (ДНТБ), 14 травня;
- Вебінар «Впровадження технології штучного інтелекту в роботу бібліотек в умовах проєктування освітнього середовища» (до Всеукраїнського фестивалю науки), 14 травня;
- «Впровадження технології штучного інтелекту в роботу бібліотек проєктування освітнього середовища». Круглий стіл. ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, 14 травня;
- Вебінар «Кожній книзі – свій читач 2025». Вікіпедія, 24 травня;
- Відкритий вебінар «Окремі питання інтеграції е-ресурсів ЗВО і НУ з Національним репозитарієм академічних текстів», 27 травня;
- Вебінар «Досліджуйте, аналізуйте та будьте на крок попереду: Картування дослідницького ландшафту». (Web of Science), 29 травня;
- Вебінар «Дисертації без кордонів»: як відкритий доступ змінює академічний ландшафт», 4 червня;
- XXI Біографічні читання «Біографістика і патріотична консолідація українського суспільства». НБУ імені В. І. Вернадського, 4 червня;
- Вебінар «Ювілей Journal Citation Reports™ 2025», 26 червня;
- Вебінар «Академічна доброчесність та етика досліджень…», ДНТБ України, 27 серпня;
- Вебінар «Research4Life в Україні: партнерство для науки», ДНТБ України, 28 серпня;
- Вебінар «Партнерство EIFL - Україна: новий етап співпраці та розвитку». (ДНТБ), 11 вересня;
- Вебінар «Рецензування наукових публікацій: від традиційних моделей до відкритої науки». (ДНТБ), 17 вересня;
- Вебінар «Авторитет і репутація організації: від публікаційної стратегії до демонстрації досягнень». (Web of Science), 10 жовтня;

- Відкрита лекція «Діловий етикет», 22 жовтня;
- «Україно-американські відносини: сучасний стан» (Аскольд Лозинський). відкрита лекція. УДУ імені Михайла Драгоманова, 28 жовтня;
- Вебінар «Представляємо Research Commons – нова база даних на платформі Web of Science», 30 жовтня;
- Онлайн-марафон інноваційного досвіду публічних бібліотек України. Чернігівщина, 30 жовтня;
- «Спротив Криму в контексті визвольної війни в Україні». відкрита лекція. УДУ імені Михайла Драгоманова, 12 листопада тощо.

До Дня української писемності та мови працівники бібліотеки брали участь у Всеукраїнському радіо диктанті Національної єдності - 2025.

Протягом звітного періоду активно налагоджувалася співпраця з ключовими партнерами, серед яких: Українська бібліотечна асоціація, Бібліотека Латвійського Університету, проєкт ELIBUKR («Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України»), Державна науково-технічна бібліотека України (Національний Консорціуму ORCID) , Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, European Network of Open Education Librarians (ENOEL) - Європейська мережа бібліотекарів відкритої освіти, Наукова бібліотека Ужгородського національного університету та Національна історична бібліотека України. У 2025 році наші співробітники провели робочу зустріч та уклали договір про подальшу співпрацю з колегами АРТ Академії сучасного мистецтва імені Сальвадора Далі. Зокрема, були встановлені партнерські взаємини щодо інформаційно-бібліотечної сфери, обміну досвідом, підвищення кваліфікації, документообміну, інформаційного забезпечення корисувачів для здійснення наукових досліджень в галузі історії та здійснення спільних проєктів. Також у звітному році було укладено договори на співпрацю з Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie (Kraków, Polska). У 2025 році Науковою бібліотекою було підписано угоду з Консорціумом EIFL (Electronic information for Libraries = Електронна інформація для бібліотек)– некомерційною організацією, яка співпрацює з бібліотеками, університетами та бюджетними науковими установами в 38 країнах світу. дає можливість скористатися одними з найкращих міжнародних передплатних видавничих платформ.

8. Господарська робота

У звітному році вся господарська робота НБ максимально була спрямована на створення умов для зберігання фонду та організації зручного робочого середовища для користувачів та співробітників.

Систематично проводилися санітарно-гігієнічні заходи: обезпилення книжкових фондів, обробка оцтом книг та поверхонь, які були вражені грибком, прибирання робочих місць, профілактика комп'ютерної техніки тощо. У підвальних приміщеннях працювали переносні електроосушувачі повітря.

Протягом звітного року проводилась робота із створення комфортних умов для користувачів бібліотеки. Працівники читальних залів слідкують за станом меблів (стільці, столи, шафи тощо) та, за потреби, організовують поточні ремонтні роботи.

Бібліотекарі постійно працюють над удосконаленням естетичного вигляду відділів. Значна увага приділяється озелененню приміщень бібліотеки; постійно оновлюються книжкові інсталяції, які дуже подобаються користувачам бібліотеки.

Значна робота була проведена щодо організації робочих місць для працівників відділів обслуговування з корпусів «законсервованих» на зимовий період. Організовано додатково 15 робочих місць у книгосховищі, на абонементі, читальному залі та інших відділах.

Щорічно заступник директора Березна Т.І., як матеріально-відповідальна особа проводить повну інвентаризацію матеріально-технічного забезпечення.

Працівники НБ у звітному році приклали багато зусиль для того щоб зробити бібліотеку місцем, де створюється комфортна фізична і віртуальна атмосфера для творчості, установою, що об'єднує медіа і книги, уможливлює свободу доступу до інформації та є точкою виходу у цифровий інформаційний світ.

9. Першочергові задачі та перспективи розвитку бібліотеки

1. Забезпечувати інформаційно-бібліотечну підтримки навчальних і наукових потреб університетської спільноти, удосконалювати інформаційно-довідкову службу бібліотеки, онлайнові сервіси. Популяризувати електронні сервіси бібліотеки.
2. Популяризувати переваги відкритого доступу до результатів наукових досліджень. Здійснювати інформаційну підтримку дослідницької діяльності університетської спільноти.
3. Завершити перехід на нове ПЗ для розвитку наукової аналітики на базі DSpace CRIS.
4. Проводити консультації, у тому числі у дистанційному форматі, для викладачів та аспірантів щодо створення персонального профілю науковця.
5. Підтримувати рух університетську спільноти за академічну доброчесність. Проводити консультації з правил оформлення бібліографічних посилань.
6. Продовжувати роботу з опрацювання та оформлення виділених колекцій рідкісних видань та подарованих персональних зібрань.
7. Моніторити та каталогізувати ресурси відкритого доступу для забезпечення наукової та навчальної роботи користувачів бібліотеки.
8. Поповнювати «Цифрові колекції» та електронну бібліотеку УДУ.
9. Активізувати співпрацю з кафедрами з питань книгозабезпеченості дисциплін (підготовка списків, представлення їх у вебкаталозі).
10. Активізувати розбудову партнерських зав'язків із міжнародними та національними інформаційними платформами.
11. Освоїти заплановані асигнування на придбання книжкових та періодичних видань, передплату повнотекстових баз даних.
12. Провести ремонтні роботи у приміщеннях бібліотеки історичного факультету (Освіти,6).
13. Придбати розсувні стелажі для розміщення фонду книжкових та періодичних видань підвального приміщення.
14. Для збереження книжкового фонду та забезпечення норм умов праці встановити в основному книгосховищі бібліотеки вентиляцію та спеціальне обладнання для боротьби з вологістю, налагодити систему опалення, відновити вікна у підвальному приміщенні для природного провітрювання.

Додаток 1

Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки. Перегляди літератури, презентації

№	Показники	Кількість
1.	**Виставки** (загальна кількість)	**100**
2.	у т. ч. виставки нових надходжень	29
3.	у т. ч. тематичні виставки	66
4.	**Віртуальні виставки**	5
5.	Масові заходи (читацькі конференції, зустрічі, тематичні вечори, бесіди)	**480**

Перелік тематичних книжкових виставок, відкритих переглядів

№ п/п	Назва/тема	Місце пров.	Кільк.примірник.	Відвідувачів	Видано літератури	Відгуки	Відповідальні	Дата
Відділ обслуговування головного корпусу (читальний зал №1, читальний зал №2)								
1.	Віктор Петрович Андрущенко (філософ, академік, ректор УДУ імені М. Драгоманова)	Ч.з.№1	68	16	19		Давидова Н.В.	(постійноді юча)
2.	Надходження книг з педагогіки та психології(праці викладачів УДУ імені М.Драгоманова) (7 виставок)	Ч.з.№1	199	34	102		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
3.	Нові надходження (13 виставок)	Ч.з.№1	383	48	96		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
4.	Історія УДУ імені М. Драгоманова	Ч.з.№1	34	22	38		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
	Виставка книг-мініатюр	Ч.з.№1	33	14	25		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
	До Дня пам`яті героїв Небесної Сотні	Ч.з.№1 Ауд.231	22	18	20		Безсмертний М.А.	лютий, 2025

	До Дня Революція гідності	Ч.з.№1	24	15	11		Безсмертний М.А.	лютий, 2025
	Виставка до конференції «Віктор Миколайович Синьов-грані особистості : вчитель, митець, вчений»	Ч.з.№1 Ауд.231	42	54	29		Безсмертний М.А Давидова Н.В..	березень, 2025
	Виставка до 90 річчя Соботович Є.Ф.	Ч.з.№1 Ауд.231	37	48	17		Безсмертний М.А Давидова Н. В.	березень, 2025
	До дня народження Т. Г. Шевченка		64	29	10		Безсмертний М.А Давидова Н. В.	березень, 2025
	Виставка до конференції «Освіта і наука 2025» Карнаух Навч.інст.політол та права	Ч.з.№1	43	33	14		Давидова Н.В. Безсмертний М.А.	квітень, 2025
	До Дня Вишиванки	Ч.з.№1	39	31	8		Давидова Н.В.	травень, 2025
	До Дня Конституції України	Ч.з.№1	42	7	2		Давидова Н.В. Безсмертний М.А.	червень, 2025
	До Дня Незалежності України	Ч.з.№1	54	14	6		Безсмертний М.А.	серпень, 2025
	Юрій Кондратьєв – математик, патріот, вчитель	Ч.з.№1	12	6	4		Безсмертний М.А.	серпень, 2025
	До Дня української писемності та мови	Ч.з.№1	72	38	15		Давидова Н.В. Безсмертний М.А.	жовтень, 2025
	Виставка до Міжнародного форуму «Освіта, наука, інновації: людській капітал у повоєнному відродженні України»	Хол університету	250				Давидова Н.В. Безсмертний М.А.	грудень, 2025

Відділ обслуговування головного корпусу (абонемент)								
1	Нові книги	абоне мент	102	27	27		Шморгун А.П.	(постійно діюча, оновлення 1 раз на місяць)
2	Нові надходження української художньої літератури	абоне мент	226	203	186		_____	
Відділ інформаційно-бібліографічної роботи								
1	«Історія університету в особах»	ч/з № 1	132		5		Тарасова Н.І.	постійнодіюча
2	«Видання наукової бібліотеки»	157-6 ц.к.	101		6		Тарасова Н.І.	постійнодіюча
3	«Вчені УДУ: історія УДУ в особах»	фойє ун-ту ц.к.	173		13		Тарасова Н.І.	постійнодіюча
4	«Вчені УДУ ім. Михайла Драгоманова»	3-16 гум.	23		4		Павлюк С.А.	постійнодіюча
5	«Бібліографічні видання УДУ ім. Михайла Драгоманова	3-16 гум.	216		4		Павлюк С.А.	постійнодіюча
Відділ обслуговування гуманітарних факультетів								
	Нові надходження літератури 1 раз змінювалась 1 раз змінювалась 1 раз змінювалась 2 рази змінювалась	 4-1 4-3 3-17 муз	 42 18 10 20	 12 120 5 30			 Бабій І.В. Уманець І.В. Поліщук Л.В. Кемпе В. Ю. Ігнатенко В. М.	Протягом року
1	Праці викладачів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова	4-1.3	38	2			Бабій І.В.	Постійно діюча
2	Український державний університет імені Михайла Драгоманова	4-1.3	23	2			Бабій І.В.	Постійно діюча
3	Видання Наукової бібліотеки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова	4-1.3	38	2			Бабій І.В.	Постійно діюча
4	Український державний університет імені Михайла	муз	18	6			Ігнатенко В. М.	Постійно діюча
5	Праці викладачів факультету мистецтв	муз	20	19			Кемпе В.Ю.	Постійно діюча

6.	Світ сучасної прози	4-3	52	15			Уманець І. В.	Постійно діюча
7	Рідкісні книги поч..ХХ ст. в фондах бібліотеки	4-1	38	2			Бабій І. В.	Протягом року
8	Ствен Кінг – «Король жахів та Продавець страхів» (1947)	4-3	21	21			Уманець І. В.	Протягом року
9	«Популярна психологія для всіх і кожного». До дня всеукраїнського дня психолога	4-1	22	2			Любарська Ю.В.	17.04.2025
10	135 років від дня народження М. К. Зерова (1890-1937), українського поета	4-3	22	2			Уманець І. В.	23.04.2025
11	Феномени мови: Лексика, граматика та комунікація	4-1	28	1			Любарська Ю.В.	24.04.2025
12	Гітара - мій вибір (85 років від дня народження Володимира Манілова (1940-2003)	муз	17	18			Кемпе В.Ю.	24.04.2025
13	До дня матері «Мамина пісня, мамина мова, Світлим промінням в серці іскриться» В.	4-3	18	1			Уманець І. В.	01.05.2025
14	Майстер психологічної новели: В. Стефаник очима критиків	4-1	17	1			Любарська Ю.В.	07.05.2025
15	185 років від дня народження М. Л. Кропивницького (1840-1910), українського драматурга	4-3	17	2			Уманець І. В.	07.05.2025
16	760 років від дня народження Данте Аліг'єрі (1265-1321), італійського поета	4-3	21	3			Уманець І. В.	12.05.2025
17	«Звуки серця: підтримка та розвиток глухих та слабочуючих дітей»	4-1	24	3			Любарська Ю.В.	21.05.2025
18	Видатний композитор-романтик (215 років від дня народження Р. А. Шумана (1810 – 1856)	муз	18	16			Ігнатенко В.М.	05.06.2025
19	150 років від дня народження Т. Манна (1875-1955), німецького письменника	4-3	8	1			Уманець І. В.	06.06.2025
20	«Пізнаємо світ дотиком: педагогіка для дітей з порушеннями зору»	4-1	19	3			Бабій І.В.	16.06.2025
21	120 років від дня народження Ж. П. Сартра (1905-1980), французького письменника, філософа	4-3	25	1			Уманець І.В.	20.06.2025
22	125 років від дня народження А. Сент-Екзюпері (1900-1944), французького письменника	4-3	18	4			Уманець І. В.	27.06.2025
23	Злам епох: Володими Винниченко та літературна критика ХХ століття	4-1	18	1			Бабій І. В.	14.07.2025

24	175 років від дня народження Гі де Мопассана (1850-1893), французького письменника	4-3	12	1			Уманець І. В.	05.08.2025
25	Університетський старт: Книги, що формують майбутнє. До початку навчального року	4-1	25	5			Бабій І. В.	26.08.2025
26	Разом в унікальності: інклюзивні підходи для дітей з аутизмом 21 книжка	4-1	19	4			Любарська Ю.В.	04.09.2025
27	180 років від дня народження І. К. Карпенка-Карого (1845-1907), українського письменника, режисера	4-3	11	1			Уманець І. В.	10.09.2025
28	135 років від дня народження Агати Крісті (Мері Кларісса Міллер) (1890-1976), англійської письменниці	4-3	25	2			Уманець І. В.	15.09.2025
29	Поетика душі: Літературна критика про Михайла Коцюбинського	4-1	22	1			Любарська Ю.В.	18.09.2025
30	Забута музика, забуті імена: фортепіанна музика	муз	16	13			Ігнатенко В.М..	22.09.2025
31	«Свято хранителів мудрості».Всеукраїнський день бібліотек.	4-1	26				Любарська Ю.В.	26.09.2025
32	«Чорний» лебідь Сен-Санса (190 років з дня народження французького композитора (1835-2025)	муз	13	13			Кемпе В.Ю.	09.10.2025
33	140 років від дня народження Ф. Моріака (1885-1970), французького письменника, лауреата Нобелівської премії (1952)	4-3	30	7			Уманець І.В.	10.10.2025
34	«Магія раннього розвитку: Основи дошкільної педагогіки	4-1	21				Бабій І.В.	13.10.2025
35	90 років від дня народження Б. І. Олійника (1935-2017), українського поета «Мова то не просто звуки… Це – голос народу"	4-3	25	1			Уманець І.В.	16.10.2025
36	105 років від дня народження Д. Родарі (1920-1980), італійського письменника	4-3	23	5			Уманець І.В.	21.10.2025
37	Творець чарівної музики (255 років від дня народження Людвіга ван Бетховена (1770 – 1827)	муз	19	17			Кемпе В.Ю.	27.10.2025
Відділ обслуговування історико-соціальних факультетів та сектор обслуговування факультету психології								
1	«Нові надходження» (4 виставки)	Абонемент	154	24	15		Пирожникова О. М.	Постійно діюча
2	«Нові надходження»	Абонемент	84	22	15		Гуськова О.В.	Постійно діюча
3	Наукові праці викладачів історичного факультету	ч/з	85		90		Гуськова О.В.	Постійно діюча

4	Незламний дух нескореної нації	ч/з	39	9	9		Гуськова О.В.	квітень. 2025
5	Культурна спадщина України	ч/з	23	7	5		Гуськова О.В.	квітень. 2025
6	Розхитаний світ і криза старої Європи	ч/з	18	3	7		--	травень, 2025
7	За майбутнім – до музею	ч/з	6	4	4			травень, 2025
8	Насильство в сім'ї	ч/з	38	6	12		--	червень, 2025
9	Чотирнадцять столиць України	ч/з	21	12	9			липень. 2025
10	Краєзнавчими стежками українського краю	ч/з	40	5	5		--	вересень, 2025
11	Інформаційне суспільство в реаліях часу	ч/з	29	7	10		--	вересень, 2025
12	Волонтерство в умовах воєнних дій	ч/з	35	8	7		--	жовтень, 2025
13	Справедливість, рівність, повага (До Міжнародного дня толерантності)	ч/з	18	10	14			листопад. 2025
14	Сторінки, обпалені війною: книги, які були видані у 1941-1945 роках	ч/з	25	10	12			листопад. 2025

Віртуальні виставки

№ п/п	Дата	Назва/тема	Кількість представленої літератури	Відповідальні
1	лютий, 2025	Цивілізації доколумбової Америки (доповнена)	46 слайдів	Гуськова О.В.
2	серпень, 2025	Юрій Кондратьєв – математик, патріот, вчитель	19 слайдів	Безсмертний М.А.
3	серпень, 2025	До Дня Незалежності України	15 слайдів	Безсмертний М.А.
4	вересень, 2025	Разом в унікальності: інклюзивні підходи для дітей з аутизмом	17 слайдів	Бабій І.В.
5	вересень, 2025	Слово, яке проникає в душу: Ліна Костенко і критика	16 слайдів	Бабій І.В.

Масові заходи

Назва заходу	Місце та дата проведення	Назва	Кількість присутніх
Конференції Семінари Круглі столи	26.02.2025	Лозенко Л.П. Онлайн-семінар «Можливості бібліотеки для наукової та навчальної роботи» (для магістрів Педагогічного факультету спеціальності «Початкова освіта»	34 особи
	18.03.2025	Науково-практичний семінар «Доступ до інформаційних ресурсів та баз	25 осіб

		даних» Сергієнко В. П., Ін-т перепідготовки та підвищення кваліфікації	
	19.03.2025	Савенкова Л.В. «Особливості бібліотечного фондоутворення» Онлайн семінар	29 осіб
	28.03.2025	Савенкова Л.В., Гончаренко Л. А. «Цифрові технології та бібліотека у науковій роботі» семінар онлайн (для студентів Факультету психології, викладач Вольнова Л.М.).	46 осіб
	08.04.2025	Карпенко О. А. Русаков С. С. Інс-т філософії та осв.політики. «Освіта і наука 2025» звітн-наук.конференція	30 осіб
	08-09.04.2025	Карнаух А. Кафедра політології і права Студентська конференція «Освіта і наука 2025». Пленарне засідання	51 особа
	01.04.2025	Савенкова Л. В., Гончаренко Л. А. Семінар «Академічна доброчесність: етика, відповідальність, успіх» (для студентів Педагогічного ф-ту, ф-ту іноземної філології)	97 осіб
	02.04.2025	Савенкова Л. В., Гончаренко Л. А. Семінар «Академічна доброчесність: етика, відповідальність, успіх» (для аспірантів напрямку «Соціальна робота», викладач Черній Л.В.)	31 особа
	02.04.2025	Гавронська Т. В. Ін-т права та політології, семінар «Академічна доброчесність»	30 осіб
	03.04.2025	Шулигіна Р. А. Семінар «Академічна доброчесність науковців-початківців	29 осіб
	20.05.2025	Пленарне засідання. Конференція ННІПП «Єдність навчання і наукових досліджень»	30 осіб
	06.06.2025	Охман Н., кафедра дизайну, семінар «Особливості мистецької діяльності під час воєного стану в Україні»	17 осіб
	15.09.2025	Савенкова Л.В., Гончаренко Л.А. Науково-практичний семінар для Факультету іноземної філології «Доступ до міжнародних наукометричних баз даних та видавництв»	15 осіб
	10.10.2025	Гоголь О.В. Ф-т психології. онлайн захід для магістрів «Бібліотечні сервіси та ресурси для наукових і навчальних потреб» (Савенкова Л.В., Гончаренко Л. А.)	15 осіб
	21.10.2025	Цимбал С. М. Практичний семінар для студентів 3-го курс, спеціальності 029 Інформаційна. Бібліотечна та архівна справа «Бібліотечні сервіси та ресурси для наукових і навчальних потреб» (Савенкова Л.В., Гончаренко Л. А.)	27 осіб
	27.10.2025	Практичний семінар для студентів Ф-ту фізичної реабілітації справа «Бібліотечні сервіси та ресурси для наукових і навчальних потреб»	30 осіб

		(Савенкова Л.В., Гончаренко Л. А.)	
	30.10.2025 28.11.2025	Савенкова Л.В., Гончаренко Л.А. Практичний семінар «Ресурси від Консорціуму EIFL для науково-дослідницької діяльності». (Вечірній ф-т, Ширяєва Л. М.)	38 осіб
	06.11.2025	Вольнова Л.М. Практичний семінар в межах науково-дослідницької практики магістрів факультету Психології «Бібліотечні сервіси та ресурси для наукових і навчальних потреб» (Савенкова Л.В., Гончаренко Л.А.)	50 осіб
	11.11.2025	Оружа Л. В. Практичний семінар в межах науково-дослідницької практики магістрів спеціальності Позашкільна освіта. Психології «Бібліотечні сервіси та ресурси для наукових і навчальних потреб» (Савенкова Л.В., Гончаренко Л.А.)	18 осіб
	19.11.2025	Цвєткова Г., Ф-т педагогіки, Настановчий семінар в межах дослідницької практики»	10 осіб
	19.11.2025	Степанова Л.П. Практичний семінар в межах науково-дослідницької практики магістрів Факультету мистецтв «Бібліотечні сервіси та послуги для підтримки наукової діяльності» (Гончаренко Л.А.)	15 осіб
	20.11.2025	Андрусишин Б.І. науково-практичний семінар для студентів спеціальності «Право та політологія»	15 осіб
	21.11.2025 27.11.2025 28.11.2025	Дерман Л.М. Пітчинг проєктів у сфері мистецтва (Круглий стіл)	66 осіб
	21.11.2025	Матюшко Б.К. Кафедра філософії «Міжнародний Круглий стіл»	37 осіб
	18.12.2025	Целковський Г.А. Круглий стіл «Державно-церковні відносини»	21 особа
	18.12.2025	Кафедра культорології. Круглий стіл «Якість законодавчого забезпечення та діяльності держави щодо вирішення сучасного укр, православ'я»	28 осіб
	15.05.2025	Григоренко І. В., НАЗЯВО «Дошкільна освіта» зустріч у змішаному форматі	25 осіб
Екскурсії (онлайн та офлайн)	Протягом року	Екскурсії бібліотекою (Савенкова Л.В., ГончаренкоЛ.А., Задорожна С.О., Гуськова О.В., Махиня Л.С., Давидова Н.В.)	350 осіб
Засідання кафедр, Вченої ради	Протягом року		970 осіб
Лекції, Заліки, Екзамени	Протягом року	Лекції/заліки/екзамени/захисти студентських робіт	1295 осіб

Засідання науково-методичної ради НБ УДУ	Протягом року	Засідання методичної ради НБ (офлайн та онлайн)	312 осіб
Консультації	Протягом року	Зустрічі викладачів УДУ із студентами	365 осіб
	Протягом року	Опонування (передзахист дисертаційних робіт)	48 осіб
Інші культурно-мистецькі заходи	13.01.2025	Засідання Студентського парламенту УДУ спільно із Педагогічним факультетом	24 особи
	23.01.2025	Іщенко С. М. Зустріч з майбутніми абітурієнтами	25 осіб
	18.02.2025	Демиденко А.П. Запис інтерв'ю	2 особи
	25.02.2025	Дерман Л. М. Презентація книги	21 особа
	28.02.2025	Щолокова О. П. Ф-т мистецтв. Зустріч з аспірантами, передзахист дисертаційних робіт»	5 осіб
	04.03.2025	Ліпницька І.М. Ф-т української філології онлайн-зустріч «Літературознавча діяльність видатних митців»	25 осіб
	05.03.2025	Химич М.Л. Онлайн-захід зі студентами Педагогічного факультету (спеціальність «Початкова освіта»)	20 осіб
	10.03.2025	Савченко І. В. Літературний вечір. Зустріч з письменником та поетом Козинцем О.В.	27 осіб
	19.03.2025	Вовк А.А. Майстер-клас «Сіткові системи у візуальній комунікації» (кафедра дизайну; студенти 4 курс)	30 осіб
	20.03.2025	Дерман Л. М. Майстер-клас з виготовлення віночків (кафедра дизайну; студенти 1-2 курси)	38 осіб
	21.03.2025	Вовк А. А. Майстер-клас «Оптимізація роботи в Adobe InDesign»	24 особи
	24.03.2025	Митник О. Я. Тренінг з психології. (для студентів Педагогічного факультету)	40 осіб
	24.03.2025	Савченко І. В. «Поетичний вечір О.В. Козинця»	28 осіб
	27.03.2025	Чеченя К.А. Захід для студентів Факультету мистецтв «Мистецтво крізь віки»	25 осіб
	27.03.2025	Дерман Л. М. Майстер-клас з виготовлення віночків (кафедра дизайну; студенти 3-4 курси)	20 осіб
	03.04.2025	Камінська А.. В. Майстер-клас «Написання японських ієрогліфів» (кафедра філософської антропології)	36 осіб
	08.04.2025	Хоменко Н. В. (Ф-т соціальної політики. Політології і права) Збори	15 осіб

		робочої групи	
	16.04.2025	Вовк А. Творча зустріч «Менеджмент проектів» (для студентів 4-го курсу)	19 осіб
	24.04.2025	Чернова Т. Ю. Профорієнтаційні заходи. Зустріч з абітурієнтами ФТД	30 осіб
	28.04.2025	Остапенко М. А. Зустріч з аспірантами ННІПП	17 осіб
	30.04.2025	Бєляєва Н. П. «Безпека життєдіяльності та заходи з охорони праці під час воєнного стану» (навчальна лекція для працівників університету)	30 осіб
	15.05.2025	Віноградова Ю.Б. Ф-т соціології та соц. політики. Відкрита лекція «Українська мова: сьогодні. Завтра та завжди»	31 особа
	21.05.2025	Андрусишин Б.І. ННІПП Зустріч з Послом	28 осіб
	22.05.2025	Матвієнко І. Пед.ф-т, зустріч з абітурієнтами. Профорієнтаційні заходи	17 осіб
	30.05.2025	Карнаух А. А. Ін-т політології і права. Зустріч з професором США (Гостьова лекція)	32 особи
	12.06.2025	Новицька Т. Зустріч з Міжнародною асоціацією «Муза»	34 особи
	01.09-30.09.2025	Ознайомчі зустрічі студентських груп 1-их курсів	80 осіб
	08.09.2025	Андрусишин Б. І. Засідання гуртка «Політика і право»	25 осіб
	09.09.-10.09. 2025	Чепуренко Я. О. Ін-т публічного управління та адміністрування. Засідання інформаційно-аналітичного центру	40 осіб
	11.09.2025 15.09.2025	Вовк А. А. Кафедра дизайну Майстер-клас для студентів з медіоінфограмотності	39 осіб
	11.09.2025	Зустріч представників Приватбанку із студентами 1-их курсів	87 осіб
	17.09.2025	Виїздне засідання Тимчасової спец. комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, мед.забезпечення, психологічної допомоги та соц.захисту ветеранів війни, військовослужбовців та членів їх сімей	45 осіб
	22.09.2025 29.09.2025	Андрусишин Б. І. Засідання гуртка «Релігія і право»	36 осіб
	23.09.2025	Вовк А. А. Ф-т дизайну. Творча зустріч з Тім лідом компанії True Play	31 особа
	25.09.2025	Вовк А.А. Творча зустріч з дизайнером Віталієм Махонько »Ведення комерційних об’єктів в сфері креат.індустрії»	29 осіб
	25.09.2025	Дерман Л. М. Майстер-клас «Технології папероластики»	19 осіб
	08.10.2025	Андрусишин Б. І. Загальний збір груп. Квест	42 особи
	22.10.2025	Іщенко І. М. Ф-т мистецтв. Майстер-клас «Мистецтво вражень»	28 осіб
	27.10.2025	Радіодиктант Національної Єдності	62 особи

	28.10.2025	Корець М. С. Відкрите заняття для здобувачів ІІ курсу спеціальності Технології та дизайн	22 особи
	03.11.2025 06.11.2025	Андрусишин Б. І. Засідання гуртка «Держава і релігія»	40 осіб
	11.11.2025	Деркачова Н. О. І-т права та політології Презентація «Медичне право»	24 особи
	12.11.2025	Факультет мистецтв. Майстер-клас для аспірантів Козир А., Ткач М., Глазунова І.	38 осіб
	17.11.2025	Свириденко Д.Б. Кафедра ЮНЕСКО Грант-проєкт	38 осіб
	18.11.2025	Дерман Л. М. Майстер-клас «Дуальна освіта у людей індустрії»	20 осіб
	20.11.2025	Євтух В. Б. Засідання секції «Соціологічної асоціації України»	28 осіб
	03-04.12.2025 04.12.2025	Андрусишин Б.І. гурток «Феміда», «Держава і релігія»	34 особи 15 осіб
	08.12.2025	Савченко І.В. Поетичний вечір Алли Мейтс	22 особи

Додаток 2

Видання та публікації Наукової бібліотеки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (2025 рік)

1. Левченко, Ю. Михайло Петрович Драгоманов на шпальтах українських періодичних видань періоду нацистської окупації (1941-1944) / Ю. Левченко // Драгоманівські історичні студії : збірник наукових праць молодих істориків / відп. ред. і упор. : О. В. Потильчак ; УДУ імені Михайла Драгоманова, Кафедра джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – Вип. 10 (14). – С. 188–193.

2. Левченко, Ю. І. Біобібліографічнний покажчик «Юрій Григорович Кондратьєв»: досвід підготовки біографічної статті / Ю. І. Левченко // Biography. Біографіка. Біографістика : збірник праць Інституту біографічних досліджень / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; ред. кол.: В. І. Попик (голов. ред.) та ін. – Київ, 2025. – Вип. 4. – С. 187–194.

3. Левченко, Ю. Дітям про війну: українська дитяча книга повномасштабного періоду війни (2022-2025) / Ю. Левченко // Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі: матеріали XIX Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю до Дня української писемності й мови 28 жовтня 2025 року / відп. ред. С. В. Шевчук, відп. за вип. Ю. Б. Виноградова, О. В. Дияк. – Київ: Вид-во Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, 2025. – С. 39–44.

4. Савенкова, Л. В. Доступність до наукових і освітніх ресурсів: досягнення університетських бібліотек / Л. В. Савенкова // Українське суспільство у перспективах розвитку: історичний, соціально-політичний, освітньо-педагогічний аспекти : матеріали VI Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 26–31 березня 2025 року) / упоряд. : Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2025. – С. 138–142.

5. Uchitel, I. Instrumentalising Soviet Yiddish Press : A quantitative Survey of Bibliographic Records as an Indicator of Soviet National and Media Policies / I. Uchitel, P. Yakovenko // Media History. – 2025. – Vol. 31, Iss. 2. – P. 143–161.

6. Марієнко, А. О. Цифрова бібліотечна екосистема у каскадному ланцюгу освітньо-наукової взаємодії = Digital Library Ecosystem in the Cascading Chain of Educational and Scientific Interaction / А. О. Марієнко // University Library at a New Stage of Social Communications Development: тези X міжнародної конференції, м. Дніпро 9-10 жовтня 2025 / Наукова бібліотека УДУНТ. – Режим

доступу: https://conflib.ust.edu.ua/Conf_univ_Library_2025/paper/view/33647/20144

Підготовлені статті/доповіді:

7. Левченко, Ю. І. Зміни у виданні бібліографічних покажчиків Наукової бібліотеки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова в умовах повномасштабної війни: на прикладі серій біобібліографічних покажчиків «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова» та рекомендаційних покажчиків «Російсько-українська війна» // до збірника XV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бібліотека і книга в контексті часу».

8. Левченко, Ю. І. Внесок бібліотек України до культурного спротиву російській агресії: спроба підсумку 2024 року // до збірника Всеукраїнської науково-практичної конференції «VIII краєзнавчі читання пам'яті Петра Тронька».

9. Левченко, Ю. І. Румунські війська на східному фронті (1941-1944 рр.) // до збірника Всеукраїнської наукової конференції «Друга світова війна в історії країн та народів Східної Європи з нагоди 80-ї річниці завершення Другої світової війни».

10. Левченко, Ю. І. Нова українська школа 1941 року – система виховання і навчання // до збірника III Всеукраїнської наукової конференції «Борисенківські читання»

Статті у Вікіпедії

11. Бенюмов Всеволод Михайлович // Вікіпедія: вільна енциклопедія. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Бенюмов_Всеволод_Михайлович

Бібліографічні покажчики (2025р.)

12. Віктор Миколайович Синьов : біобібліографічний покажчик / за наук. ред. Є. П. Синьова, І. О. Сасіна, І. С. Маркусь ; упорядник бібліогр. списку Н. І. Тарасова ; бібліографічне редагування С. О. Задорожна ; Мін-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 130 с. – Серія «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

13. Юрій Григорович Кондратьєв : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека ; наук. ред. : Г. О. Торбін ; упоряд. : Ю. Левченко, М. Безсмертний. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 107 с.

14. Світлана Володимирівна Шевчук : біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження та 45-річчя в УДУ імені Михайла Драгоманова / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. : Н. І. Тарасова ; автор біогр. статті : Л. В. Таран ; бібліогр. ред. : І. В. Позднякова, О. Л. Хархун. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 117 с. – Серія «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

15. Богдан Іванович Андрусишин : біобібліографічний покажчик до 65-річчя від дня народження, 50-річчя науково-педагогічної діяльності, 40-річчя в УДУ імені Михайла Драгоманова / Мін-во освіти і науки України; Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека; упоряд.: Н. І. Тарасова, бібліогр. ред.: О. Л. Хархун. − Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025.− 3-є вид. - Доповнене за 10 років. - 170 с., портрети. − Серія: «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

16. Микола Іванович Шут : біобібліографічний покажчик до 60-річчя науково-педагогічної діяльності в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова. – 3-є вид., перероблене і доповнене / Мін-во освіти і науки України; Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Факультет математики, фізики та інформатики, Кафедра загальної та прикладної фізики ; Наукова бібліотека / упоряд. бібліогр.: Н.І.Тарасова; відп.: Т.В.Михалік. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – портрет, фото. – Серія «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

17. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Українського державного університету імені Михайла Драгоманова за 2023-2024 рр. / Мін-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – Вип. 18. – 179 с.

18. Російсько-українська війна. Ч. 2.3. Повномасштабна війна (24 лютого 2022 – …) : книги 2024 року видання : рекомендаційний бібліографічний покажчик / уклад. Ю. І. Левченко ; Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 75 с.